Utropia

STUDENTAVISEN I TROMSØ | 16. MARS – 30. MARS 2010 | ÅRGANG 35 | NR. 5 | UKE 11–13 | WWW.UTROPIA.NO

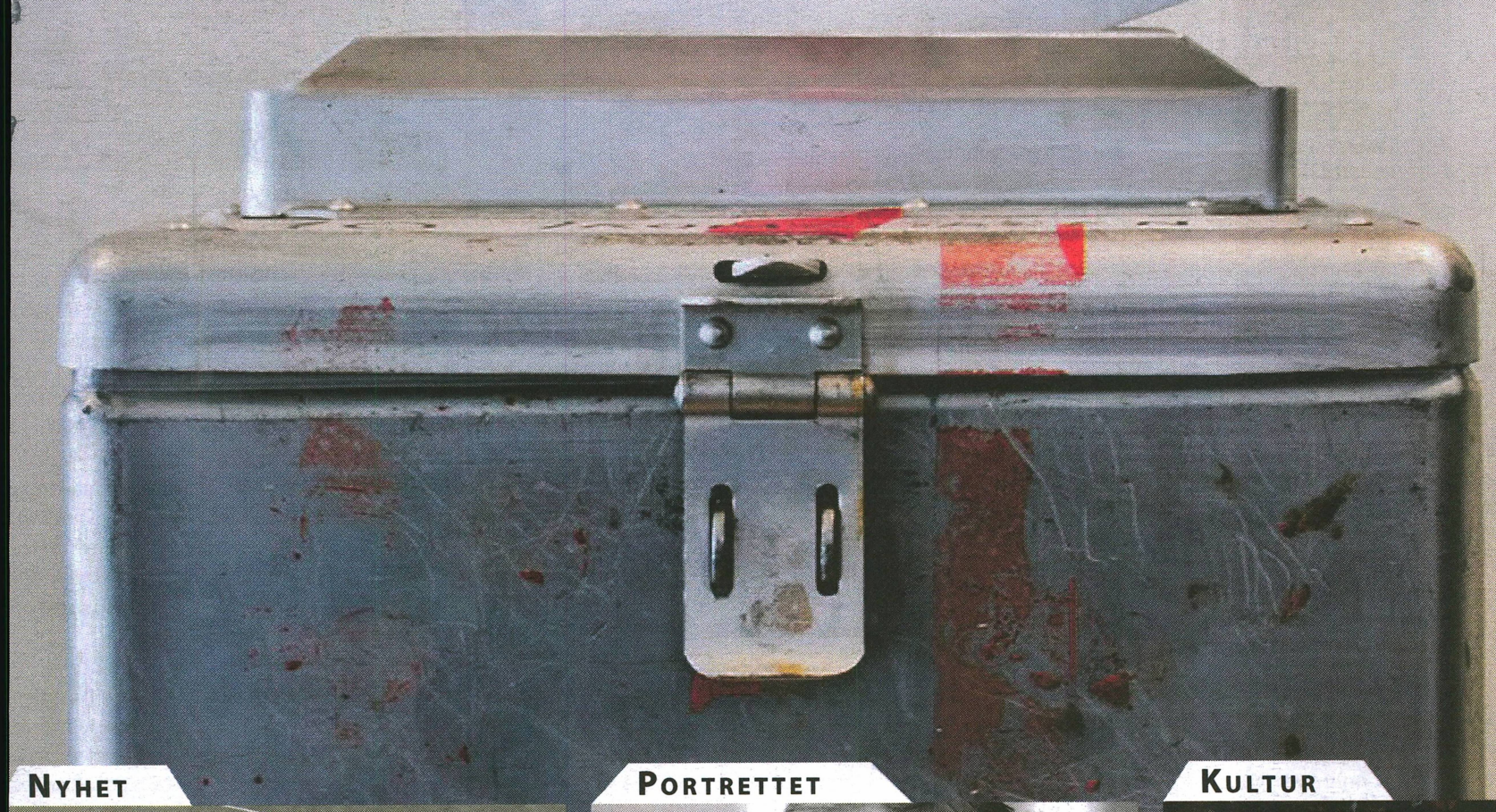
Internasjonalt Seminar tar ukentlig opp aktuelle og viktige temaer. Side 3 (Text in English)

Bli med å se hva som foregår bak kulissene på Hålogaland teater side 22.

Correspondent Eva Thöne discovers beer and Bavaria on page 25.

Valgkamp ved UIT

gjen er det tid for å bestemme hvem som kal ha ansvar for studentenes rettigheter g velferd. Les mer på side 4, 5, 6 og 10.

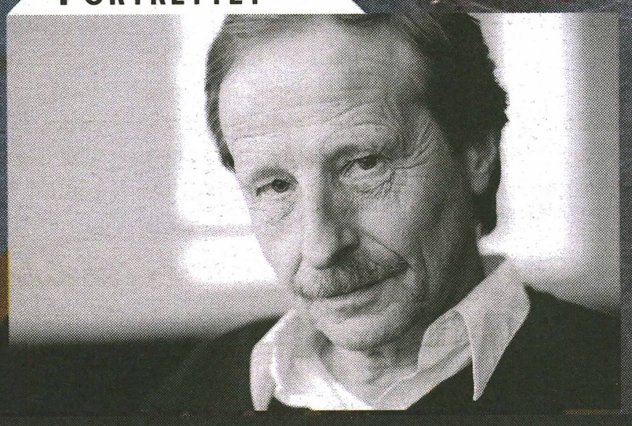

NYHET

Rapporten *Handlingsrom for kvalitet* har blitt godt mottatt av UH-sektoren. Les mer på side 9.

PORTRETTET

Han har vært både sjømann og nordlending, men er mest kjent som forfatter. Møt Kjartan Fløgstad i portrettet side 16.

KULTUR

Seriestart midtvinters er en kald affære. Les mer på sportssiden side 26.

ANSVARLIG REDAKTØR:
FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FRITHJOF@UTROPIA.NO
TLF: 77 62 09 60

NYHETSREDAKTØR:
JOHANNES JAKOBSEN
JOHANNES@UTROPIA.NO
TLF: 77 64 59 02

KULTURREDAKTØR:
GRY LUKE MUGGERUD
GRY@UTROPIA.NO
TLF: 77 62 09 63

LAYOUTANSVARLIG:
TONJE HELÉN KARLSEN
TONJE@UTROPIA.NO

FOTOANSVARLIG:
VICTORIA BEZBORODOVA
VICTORIA@UTROPIA.NO

WEBREDAKTØR:
STEFAN AMLIE
STEFAN@UTROPIA.NO

REDAKSJONEN:
ASTRID JOHANNA SØMHOVD
FRANCOIS CLÉON
LINNEA NORDSTRÖM
MARIANN STRAND
PRZEMYSLAW JASINSKI
RYAN JOHNSON
SERGIO REJADO ALBAINA
SOLGUN TVEIT
STEWART HÅSETH
TOMEK MOSSAKOWSKI

UTROPIA:
UNIVERSITETET I TROMSØ
HOVEDGÅRDEN
9037 TROMSØ
TLF.: 77 64 59 01
FAKS: 77 64 51 99
WWW.UTROPIA.NO
REDAKTOR@UTROPIA.NO

TRYKK:
NR1 TRYKK TROMSØ
ISSN: 0806-9611

PRESSENS FAGLIGE UTVALG:
(PFU) ER ET KLAGEORGAN OPPNEVNT AV NORSK PRESSEFORBUND. ORGANET BEHANDLER KLAGER MOT PRESSEN I PRESSEETISKE SPØRSMÅL. ADRESSE: RÅDHUSGT. 17, POSTBOKS 46 SENTRUM, 0101 OSLO. TELEFON: 22405040. UTROPIA ARBEIDER ETTER REGLENE I VÆR VARSOMPLAKATEN FOR GOD PRESSESKIKK. DEN SOM FØLER SEG RAMMET AV URETTMESSIG AVISOMTALE, OPPFORDRES TIL Å KONTAKTE REDAKSJONEN.

PFU

UTROPIA UTGIS MED STØTTE FRA SEMESTERAVGIFTA HVER 14. DAG, MED ET OPPLAG PÅ 4000 EKSEMPLARER.

SI DIN MENING:
KRONIKK MAKS 5000 TEGN INKL. MELLOMROM. KOMMENTAR MAKS 3000 TEGN INKL. MELLOMROM. DEBATTINNLEGG MAKS 2500 TEGN INKL. MELLOMROM. TIPS OSS: WWW.UTROPIA.NO

REDAKSJONSMØTE:
MANDAG 5. OKTOBER KL. 18.00 I TEORIFAGSBYGGET HUS 2.

SLIPPMØTE:
ONSDAG 7. OKTOBER KL. 20.00, DRIV 3. ETG

LEDER

Dvask "hjernevask

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Harald Eias "Hjernevask" herjer Furet Værbitts tusen hjem for tiden. Antall responser er femsifret, og enda ruller det inn, denne gang fra undertegnede. Hvis det famøse programmet er ment som ren underholdning, har komikeren Eia lykkes nok en gang, delvis vel å merke. Hvis agendaen derimot er å presentere ny, spennende forskning, som kan kaste noen brannfakler inn i kjønnsforskningen eller den generelle debatten om kjønn, har sosiologen Eia bommet stygt. Med utdatert dagsorden og drøvtygde problemstillinger jager den nyklekkede journalisten Eia etter bekreftelser på sine fordomsbefengte - skal vi våge å kalle det hypoteser? Der ute i felten smykker han seg med sin magistergrad i sosiologi, men metoden henger tilsynelatende igjen på lesesalen. Her er ingen tegn til nøytralitet eller søken etter å få sine hypoteser falsifisert. Popper vrir seg i graven. Den såkalt banebrytende forskningen Eia finner i Sambandsstatene minner stygt om replikasjoner av studier gjort for ti-femten år tilbake i tid, resultatene likeså. Den første feilen Eia gjør, er å sette biologer og samfunnsvitere opp mot hverandre. Slik skal vi altså forledes til å tro at stoda er i det jevne kjønnsforskningsmiljø, en kamp mellom biologer og grinebitende strukturalister. Det er tydelig at Eia forlot Blindern for ei stønn sia. Per dags dato er det en rådende konsensus innad i det seriøse kjønnsforskningsmiljøet om at kjønn, det er arv, og det er miljø. Bottom line, ferdig med det. Den mye omtalte Jørgen Lorentzen er udiskutabelt en del av dette miljøet, noe som tydelig fremgår av hans publikasjoner. Dette materialet kunne Eia hatt glede av å gjøre seg kjent med i forkant av produksjonen. Eller, han leste det kan hende, men valgte å forkaste det? Det er moro å se hvordan programmene er redigert og klippet. Ett eksempel er bare hvordan han med æresfrykt presenterer de amerikanske forskernes artikler før han tar flyet over dammen. Ingen av de norske forskerne får noen tilsvarende introduksjon. Eia nærmest kliner dem til veggs og våre skjermer og skyter videre fra hoften. Nuvel, biologene har sine objekter og fokus, samfunnsviterne ditto andre. Men selv sosiobiologien har nå akseptert at miljømessige faktorer er sentralt medvirkende til menneskets utvikling, noe som var en utenkelig tanke fra den kanten for bare ti år siden. Kjønnsforskning handler om hva som er mulig og hva som har skjedd til tros
ulikheter. Det handler om
dre negative tendenser i sam
net, som tilsynelatende bero
såkalt naturlig gitte forutse
ger. Om det er noe historien
menneskets utvikling har lær
så er det at vi ikke kan hvil
biologien, ei heller miljøet a
Det interessante videre er følg
å se hvordan miljø og biolog
ulike måter utfyller hverandr
å danne et mangfold. Med al
mangfoldet vi ser rundt oss,
være seg i form av kvinner, m
hetero, transer, homoseksuelle
er det herlig bakstreversk å te
at det underliggende prinsip
arv vs miljø. Disse to spille
lag med hverandre i den her
å skape nettopp dette mangfo
La oss heller hilse samspillet
kommen og utforske derfra. D
har kjønnsforskerne skjønt.
blir aldri glupere.

North Korea can trade the regime awa

KOMMENTAR

TEKST: TOMEK MOSSAKOWSKI
ILLUSTRASJON: VICTORIA BEZBORODOVA

For the past decade and a half, North Korea has swung back and forth between aggressive and receptive policies. Six months of disarmament talks can be swiftly followed by a nuclear test and ultimatum from Pyongyang. To the casual observer this may seem like the tactics of a diabolical dictatorship with no real, long-term policy. In fact, North Korea has cleverly used its nuclear blackmail to get everything it wants - and it has done it pretty darn well.

So far, the government in Pyongyang has managed to secure enough aid to continue existing, its only real goal. Visits by two former US Presidents, nuclear energy packages, humanitarian aid from Seoul and economic activity with China are just some of the concessions it has secured over the years. For all this, North Korea has yielded relatively nothing in terms of its nuclear threat.

As commentators have noted, negotiations will not produce a non-nuclear North Korea. Simply put, Pyongyang will never give up its nuclear card – it is the only thing keeping the country alive.

It is often hoped that North Korea will opt for disarmament in exchange for mass economic aid. If it did, a kick-start to the private sector might open up of the country as happened with neighbouring China. No chance here, however: economic liberalization would require that North Korea become politically open. This is not acceptable for the current regime: news about South Korea's economic success would cripple the legitimacy of the government with its own people.

As always however, there is hope for the situation. In a bid to regain control of the national economy, Pyongyang recently cracked down on private markets. Intense poverty has created a boom in trading: ordinary Koreans have been dependent on private markets for clothing, food and other essential commodities.

The government tried to reassert control by revaluing the currency, wiping out cash savings. This
met by widespread social u
and the policy was quickly rever
unprecedented for a country
controls nearly every aspect of
tizens' lives. By restricting life to s
an extent however, Pyongyang
managed to shoot itself in the
deprivation will only fuel trading

The rise of the merchant class co
at a time when the leadership of
country is uncertain. Kim Jong
health is widely speculated to
deteriorating. No successor has b
named as of yet. One problem
founding the issue is the num
of children the "Dear Leader"
fathered through an array of wor
Any sort of power struggle wo
undermine the state's vastly pr
ted authority.

For now, the country will continu
use its nuclear threat as a metho
gaining fast aid and other conce
ns. The future of North Korea d
not lie in US-led negotiation eff
It lies in its rising merchant class; t
have the chance to open the cour
from the grass-roots level.

Utropia for 30 år siden

"Nynorsk i Tromsø-skolane: - Vi er optimistiske
Målet vårt er å få nye parallellklassar med nynorsk i Tromsø. (...) Vi er optimistiske når vi no ser at folk finn at nynorsken passar best i skolen. Foreldra satser på nynorsk klassen. (...) sa Reidun Mellem, lærar og med ein unge i nynorskklasse."

Utropia for 10 år siden

"Beskyldninger om valgfusk, plakatnedrivning og enmannsdikatur. Det er noen av ingrediensene i årets valgkamp. Værst var det på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet. (...) - Politisk virksomhet er velkommen, men ikke partipolitisk, sier Espen Tangen, leder for studentrådet."

Mapping the World

SCUSSING THE POLITICAL SITUATION IN HAITI, FROM LEFT TO RIGHT: Ingvill Konradsen Ceïde (Prosjekt Haiti); win Ceïde (Prosjekt Haiti, UiT student); and Tone Faret (senior advisor at Noref).

KST: RYAN JOHNSON
TO: RYAN JOHNSON

e International Seminar is organization with many nnections and funding urces. With its weekly eetings in KulturHuset's llescenen, and majority of aff who are affiliated with e United Nations Asso- ation of Norway, it might en seem like a city organi- tion.

the past several years, the ternational Seminar (IS) has ceived a large amount of its nding from NORAD (Norwe- an Agency for Development operation) as a result of to ORAD's interest in educa- g people on issues concer- ng North-South relations. ORAD's funding (110.000 OK in 2009) makes up 60% of e total funding for the organi- tion.

e second major source of in- me comes from the univer- y in a few manners: directly .000 NOK), via student se- ester fees (9.000 NOK), and so indirectly in the form of administrative hours. The university manages the organizations finances, a task which is the responsibility of Håkon Fottland, senior advisor in the department of Research and Development. The largest source of funding from NORAD wouldn't even be possible if it weren't for the university.

- One of the benefits with the university's involvement is that it has the resources to more efficiently provide the necessary details to NORAD. Smaller organizations without university support don't have this, says Fottland.

A third significant source of funding and staffing comes from the United Nations Association of Norway (UNA). With the economic issues handled by the university, people from UNA handle the day-to-day operation of the International Seminar, and have the resources of their professional network of city organizations, schools and universities. The organization also receives a small amount from outside organizations also.

Moving to town

At its inception in 1993, the organization traditionally held seminars at the university, but moved downtown to attract more peopl to events. After a stay at Mack-kjelleren, now closed, the International Seminar found its way to the nearby KulturHuset. During these years, the organization shifted from hosting events with student organizations to events with organizations in the city,and has recently worked with Amnesty International, the North/South Coalition (Idégruppen Nord/Sør), and the Nordic Youth Film Festival. Part of this seems to have been due to a shift in their connection from the university's former Center for Environmental and Development Studies to a connection with UNA.

Reaching students

The International Seminar occasionally encounters problems in reaching people to bring them to events. Although the seminar has seen a maximum of 200-300 people at events in the past, the previous year saw an average of 73 people per event. There are restrictions in what can be emailed to students, but also limitations on time and the effort it takes to produce a weekly poster and get it all around town with time enough for people to see it and make it to the events.

- We have been very eager to put up posters, but the timing has to be right. We need to use things like Facebook and Twitter, we need some modernization in the way we go about reaching people, says Fottland.

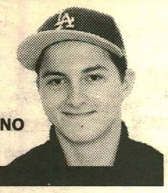
INTERNATIONAL SEMINAR

- The International Seminar is an organization funded by NORAD, the University of Tromsø, and United Nations Association of Norway (FN-Sambandet). It works with local organizations to educate the local population of Tromsø on international issues. Topics so far this year have focused on: the climate and the outcome from Copenhagen, Politics and Torture in Ethiopia, Womens rights in Iran, the fight for justice in South Africa, and debt in developing countries.
- Upcoming Events

  Seminars are free and open to the public, and occur weekly on Thursdays from 20.00 to 22.00 at the Lillescenen in KulturHuset. Upcoming events are:

  - Mar. 18: Is Islam compatible with western values?
  - Mar. 25: United Nations Goldstone Report on Palestine

JOHANNES JAKOBSEN
NYHETSREDAKTØR
TLF: 77 64 59 02
JOHANNES@UTROPIA.NO

Valgdebatt på Driv

TEKST: MARIANN STRAND
FOTO: RYAN JOHNSON

Forrige onsdag var det duket for debatt rundt det pågående studentparlamentsvalget. På tross av tidligere annonsering så var det flere av listene som ikke stilte til debatt med sine topplistekandidater. I en langt mindre enn fullsatt Haakon scene stilte listene som følger: Sigurd Langseth fra Sosialistisk studentlag (SSL), Karl Svensson fra Moderat liste, Jørn Sandstad fra Liberal liste og Brage Sollund fra Sosialdemokratisk liste. Debatten ble, kanskje ikke overraskende, dominert mest av de samme gamle valgkampsakene. Her er en liten oversikt over noen av sakene som ble tatt opp under debatten.

Kantinepriser og studentboliger

To av sakene som går igjen år etter år er debatten rundt kantineprisene og studentboligene.

– Et studentboligtilbud for alle er viktig for oss, fortalte Brage Sollund fra Sosialdemokratisk liste.

– Hadde det vært flere boliger, så hadde vi kunnet presse ned prisene på de andre boligene. SSL satser derimot på å oppusse og ivareta standarden på de eksisterende studentboligene. Høye kantinepriser har vært en gjenganger i valg debatter. Og denne gangen ble Moderat liste anklaget for å ikke ha holdt det de lovet ved forrige valg, Karl Svensson fra Moderat liste forsvarte seg ved å poengtere at kantineprisene har holdt seg under 50 kroner for lunsj.

– I tillegg er det blitt mindre kostbart for de som ikke er studenter å spise i kantinen.

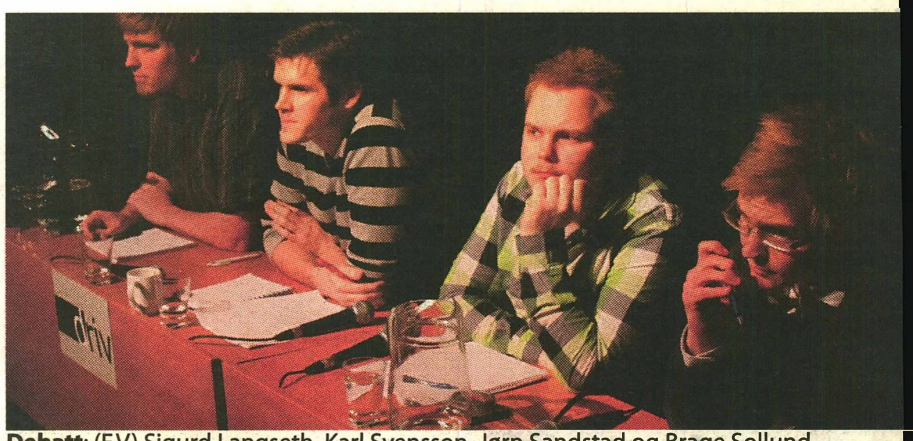
Fusjon med Høgskolen i Alta og Harstad

SSL stilte seg kritiske til det tempoet som denne saken har hatt. – Dette har ført til at det ikke har vært nok tid til å legge opp en tilstrekkelig diskusjon blant studentene om fusjonen poengterte Langseth. Mens Moderat liste stilte seg positive til fusjonen og argumenterte for at den kommer til å beskytte de mindre høgskolene.

Dagligvarebutikk på campus

De fleste listene stilte seg i utgangspunktet positive til tanken om å åpne for en dagligvarehandel på campus.

– Vi ønsker å se på mulighetene til å få inn en dagligvarebutikk som kan drives av studentsamskipnaden og som skal være med å sikre er bredere og sunnere matutvalg for studenter på campus, sa Jørn Sandstad fra Liberal liste. SSL tok derimot opp problematikken rundt klausuler på universitetsområdet og den økte risikoen som studentsamskipnad må ta og argumenterte for at dette kunne ha konsekvenser for studentvelferden.

Debatt: (F.V) Sigurd Langseth, Karl Svensson, Jørn Sandstad og Brage Sollund

Verv

Ved spørsmål fra salen om noen av listene vil stille med kandidater til verv, var det kun Sosialdemokratisk liste som ville ta stilling til dette spørsmålet i nåværende tidspunkt. Og utlyse at de var villige til å stille til verv.

Fortsatt tid til å stemme

Husk at du kan finne en fullstendig oversikt over listens viktigste valgkampsaker og stemme på studentparlamentet på hjemmeside: *www.spvalg.no*. Siste sjanse for å stemme er den 22. mars før kl 14. Godt valg.

5 på gata - debatt

1A.) What do you think about how the debate has gone so far? 1B.) What did you think about the debate?
2.) Is there a clear winner of the debate? 3.) Has the debate changed your opinions on who/which list you'll vote for in the election?

MARI SILJEBRÅTEN

1a.) The social democrats are the list giving the most to students, in talking about welfare, and quotas for hiring to get more women in top positions. The moderates and liberals don't want quotas because they think women have the same chances as men, when clearly they don't.
2.) Social democrats, of course!
3.) No, I've got a pretty good idea. I already had my mind made up

FREDRIK SLETBAKK

1a.) It's interessting to see the differences between the lists. I wish there were more people in the audiences, and more focus amongst the debaters on the students, and less talk about the differences between the lists. More cooperation would be good.
2.) SLL and the Social Democrats. They had the most good points, and directly addressed students.
3.) Maybe a bit. I was a bit unsure before, but now I feel more secure about my choice.

TARJEI ANTONSEN

1b.) There was too much discussion about nothing and the focus was too much on prices in the cafeterias. The faculty of science/technology was left out of the discussion.
2.) Not really. I think that there were clearer losers instead. It was obvious that some of the debaters hadn't checked their sources beforehand.
3.) No, not at all. I think I had already decided.

TROND AGNAR EILIFSEN.

1a.) I feel that it started a bit slow, but some interesting subjects came up. All of the subjects should be interesting to students, and the debaters are doing a good job at reaching out to students and making their points.
2.) The liberals are doing a pretty bad job so far. The three others are showing some conflict, which is interesting.
3.) Yes. I felt the social democrats made a good point by getting the focus on what those in power have been doing, and those people haven't been doing a very good job so far. I'm going to vote for the social democrats.

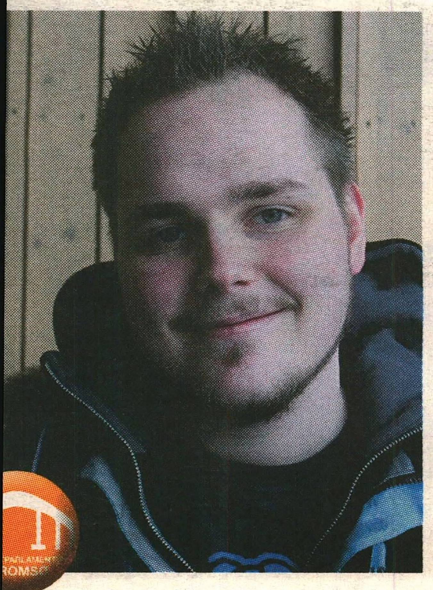
SUSANNE WATTERUD

1b.) I think the deba
wasn't very concrete, th
didn't have many cle
main points, and th
didn't seem prepared. T
unfortunate thing is
few people vote, and the
should have been son
talk of that.
2.) Social democrats.
3.) No, but I thought
would get more inform
tion, and I didn't feel li
I did.

Presentasjon av kandidatene

ST: LINNEA NORDSTRÖM
O: TONJE KARLSEN/PRIVAT

tropia talade med några kandidater som täller upp i studentparlamentsvalet och bad em berätta om deras kampanjlöften och déer inför framtiden.

ørn Sandstad

iberal liste

rn Sandstad ställer för första gången upp arlamentsvalet, han har valt att ställa upp r den liberala listan därför att han alltid r haft en socialliberalistisk syn på politik ed vikt på god miljö- och skolpolitik.

Jag vill gärna se mera liv på campus ed flera samlingsställen för studenter. För lfället är kantinerna de ända mötesplatrna, jag vill jobba till exempel för att utckla en kaffebar. Jag vill också jobba för t grönare universitet, genom speciella llektiv avtal för att pressa ner busspriser för studenter och i framtiden kämpa för ddningsstationer för elbilar på campus.

ndstad hade inte så många åsikter om sionen, eftersom han inte är så insatt i nnet ännu.

Fusionen kan säkert ha ekonomiska rdelar, preliminärt är jag positivt inställd en det behövs resultat före jag vill fördöa eller prisa fusionen.

ndstad deltog också i debatten på Driv .3. Han tyckte att det var en god debatt, en hade följande kommentar.

Bra debatt om enkla frågor, men det nns viktigare saker att diskutera inför arlamentsval än priset på baguetterna i ntinen.

Karl Svensson

Moderat liste

Karl Svensson, som studerar Ekonomi og Ledelse, hade följande att säga om sina kampanjplaner.

- Vi vill öka de sociala aktiviteterna på campus och vid Kraft. Ett av våra centrala mål är att etablera en bruktbok central med kategorisering. Tanken är att studeranden skulle erbjudas möjligheten att registrera sig i början av semestern. Detta skulle underlätta byte av böcker mellan studeranden som har gått en kurs förut och nya som börjar på samma kurs.

Angående priserna i kantinen var Svensson mycket ambitiös.

- Förra året var målet att ta ner priserna till 50 kronor för en middag och det har vi gjort, nu har vi 40 kronor som mål.

Moderaterna hade många andra saker på tapeten, bland annat.

- Vi vill säkra barnhage platser för alla och frigöra flera parkeringsplatser för studeranden. Överlag vill vi förbättra allt som studentsamfunnet erbjuder.

Svensson ser fusionen som något positivt så här långt.

- Jag ställer mig positivt till fusionen. Jag tror att en fusion skulle bidra till ett utökat kursutbud, speciellt då distanskurser via webben. En sådan fusion är också viktig för att det ger små universitet någon att luta sig emot.

Siren Storli

Socialdemokratisk liste

Siren Storli ställer upp för den socialdemokratiska listan därför att hon har starka band bland annat till LO och arbetarpartiet.

- På lokalnivå har vi en vilja att frigöra mera medel till studentvälfärd. Vi önskar också föra studentpolitiken till en högre nivå, bland annat genom att kämpa för 11 månaders studiestöd i Norge.

Överlag var Storli intresserad av att se bättre informationsutbyte mellan studentparlamentet och studenterna vid UiT.

- Ett av våra mål är att väcka engagemanget bland studenterna och få demokratin att fungera. Vi vill hitta gnistan igen. Det har varit svårt att se vad studentparlamentet verkligen gör när informationen aldrig kommer ut till studenterna, detta vill vi ändra på. Till exempel borde mera information om fusionen komma ut till studenterna, för att belysa processen och konsekvenserna.

Storli hade några idéer på olika sätt som man kunde få ut information till studenterna, bland annat genom att utnyttja studenttidningen mera.

- Det skulle vara fint att ha en fortlöpande spalt i Utropia, då kunde tidningen användas som ett språkrör för information från studentparlamentet.

Beate Gjerløw

Socialistisk studentlag

Beate Gjerløw akter å søke seg inn på fred og konflikt-transformasjon til høsten og kjører internasjonal solidaritet høyt opp på prioriteringene.

- Studenter i Norge har det egentlig ganske godt, synes jeg. Det er altfor lite fokus på studenter som har det vanskelig i andre land. I Latin-Amerika blir jo studenter i studentbevegelser forfulgt på grunn av deres engasjement og kamp for bare retten til å studere. Disse ønsker jeg å vise solidaritet med, blant annet ved å arrangere seminarer som tar for seg denne problematikken.

- Hva med situasjonen for tromsøstudentene?

- Det hadde vært fint med et alternativ til teorifagskantina, som jeg føler har monopol på alt av matsalg på campus. Et grønnere alternativ er etterlengtet, og dessuten et tydelig fokus på rettferdig mat og kaffe. Kantina har i så måte et klart forbedringspotensial. Også ønsker jeg å jobbe med den planlagte utbyggingen av Kraft. Det er uakseptabelt at mange studenter ikke får trent på grunn av fulle timer.

- Hva med fusjonen?

- Der ønsker jeg en utredning fra rektoratet. Jeg tror ikke det er mange studenter som vet noe særlig om den prosessen eller hva den innebærer i det hele tatt. Så før jeg kan uttale meg skikkelig om den, vil jeg heller prøve å få en redegjørelse om hva som skjer, hvorfor og gjerne noen vellykkede eksempler fra andre steder hvor lignende tiltak er satt i verk.

Lite forandring på 10 år

Utropia har sett på Studentstyrevalgene (i dag Student-parlamentet) annen hvert år fra 2000 frem til i dag.

TEKST: JOHANNES JAKOBSEN
FOTO: ARKIV

Skjult agenda

Dyrere busbilletter

Dyre medisiner

På tellighetstoppen

Flere lån til inkasso

Valg uten velgere

Engasjert? Indignert? Eller bare skrivekåt?

Utropp

Leserinnlegg kan sendes til utropia@utropia.no Vi forbeholder oss retten til å forkorte innleggene. Alle innlegg skal sendes inn med fullt navn.

ÅR 2000:
Dette året har ikke studentene har blitt presentert for kandidatene. Og få vet egentlig hva de forskjellige listene står for. Til valg stiller Moderat Liste (ML), Sosialistisk Studentlag (SSL), Senterekstremistisk Liste (SEL) og Sosialdemokratisk Studentforening (SDS). ML mener de skal være kontrollør av det sosialistiske, mens SSL ønsker å utvide sin politiske horisont, og vil også ta andre temaer enn det som går på studentpolitisk saker.

Dette året stemmer 6,3 % prosent av studentene og SSL er den klare vinner med 6 av 10 plasser. ML og SDS får to representanter hver. SEL hevder at det har vært omfattende valgfusk.

Klart for urneval

Trass i ekstremt lag valdeltaking ved urnevalet i fjor stiller det i år opp fire lister til valet. Med ulike mål og meiningar vil dei prøve å få til stotte i den forestomande valkampen.

nger i bosser og spann

ÅR 2002:
Dette året stiller to ny lister, Velferd Intensivt Parti (VIP) og Sosialdemokratisk Liste (SosDem). Den ideologiske kampen mellom SSL og ML kommer godt frem på kampsakene deres. ML ønsker karrieresenter på campus, lavprisk-jede på campus og en arbeidslivsmesse. SSL på sin side vil ha billiger mat, kafé på campus, og parkeringsavgift for å finansiere gratis busser i rushtiden.

8,8 % stemmer ved dette valget. Igjen vinner SSL med fem mandater. ML får tre, VIP får to og SosDem får en.

LISTENE STILLER TIL VALGDERATT

VALGEKSTRA

Valget braker løs igjen

lister stiller

Kapitalist? Ja visst!

Kontroversiell liberalist

ÅR 2004:
Dette året stiller Det Liberale Selsk (DLS), som har røtter i FpU. Deres forsl til et obligatorisk kulturkurs for utenlan ske studenter, blir veldig kontroversi og deres plakater får påtegnet hakekors De samme sakene går stort sett igjen det året

8,2 % stemmer og SSL får seks man ter, ML får to og DLS får ingen. Etter valg hevdes det at SSL gjorde en skitten va kamp.

4 Valg

5 Valg

Støtte fra Staten og salt til meten

Valg ved Høgsk

ÅR 2006:
Dette året er det to nye lister som stiller, Sosialliberal Liste (SLL) og Bogogo (2). Sosialliberal liste ønsker et grønnere universitet, og et mer åpent, rettferdig og liberalt campus. Bogogo (2) sitt fokus ligger først og fremst på studentenes velferd og at den generelle studiehverdagen tilpasses et hektisk aktivitetsnivå. Igjen kommer de idiologiske forskjellene mellom SSL og ML godt frem. ML er positive til kommersiell virksomhet på campus, mens SSL gjør det klart at sosial tilhørighet eller økonomi skal ikke være et hinder.

Igjen vinner SSL, men ikke like klart som før. SSL får tre mandater, ML får to, SLL, får to og Bogogo(2) får en. 8,2 % av studentene stemmer.

HØRT PÅ DEBATTEN

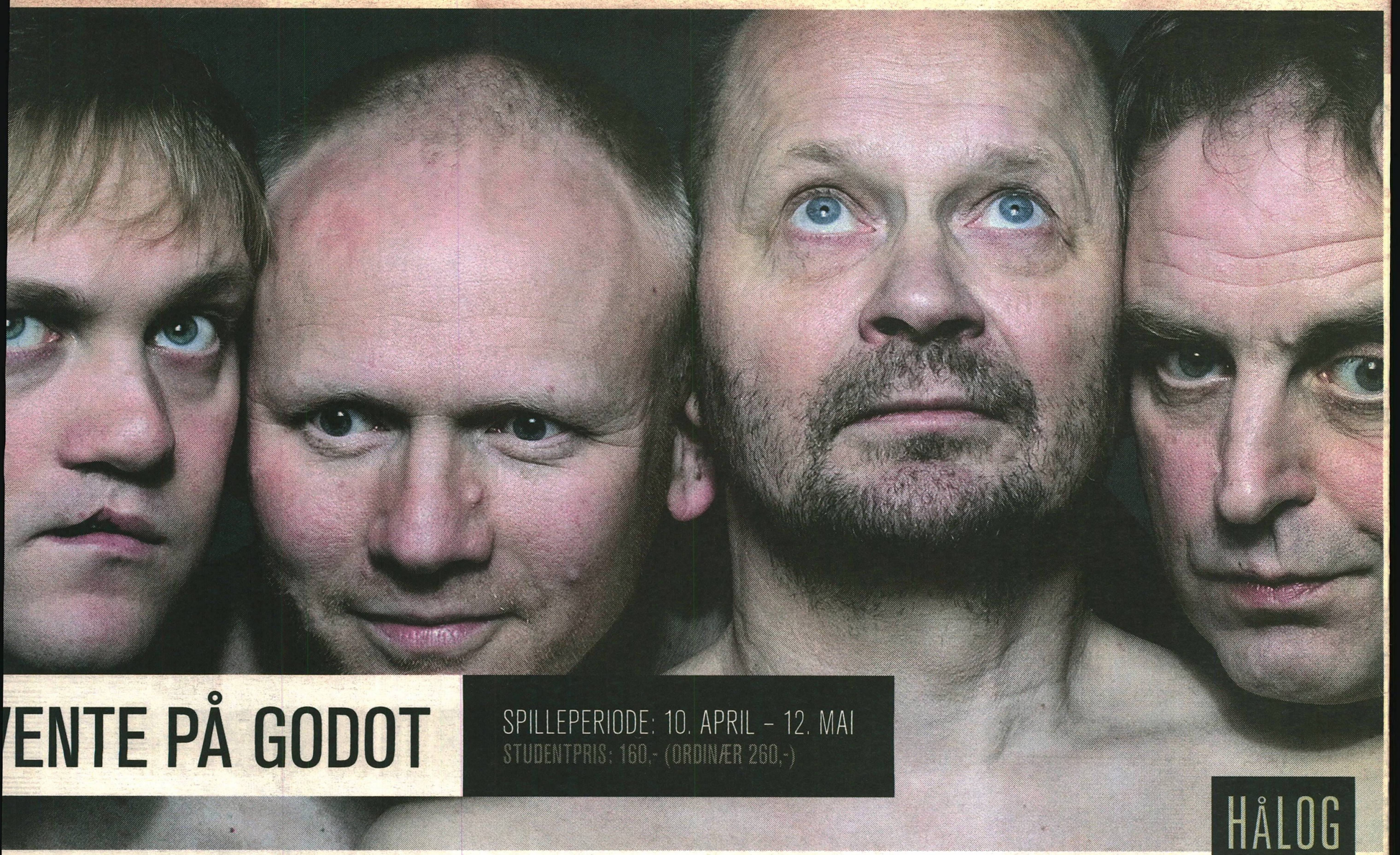
Godt oppmøte på valgdebatt

6 PÅ DEBATT

Fornøyde studentledere

ÅR 2008:
Dette året stiller AUF, SLL, SSL og ML. Dette valget går man nye ve for å få studentene interessert. Billig øl og gratis taco lokket flere h dre studenter til debatten på driv. Utropia kan melde om at 700 øl so under debatten.

Dette blir en stor suksess og 10,5 % av studentene stemmer. De året får SSL og ML like mange mandater inn i Studentstyret, med mandater hver. AUF tar de to siste plassene, mens SLL blir årets pere

VENTE PÅ GODOT

SPILLEPERIODE: 10. APRIL – 12. MAI
STUDENTPRIS: 160,- (ORDINÆR 260,-)

HÅLOG
ALAND
TEATER

Som student får du alltid inntil 40% rabatt hos Hålogaland Teater

AV ARISTOFANES

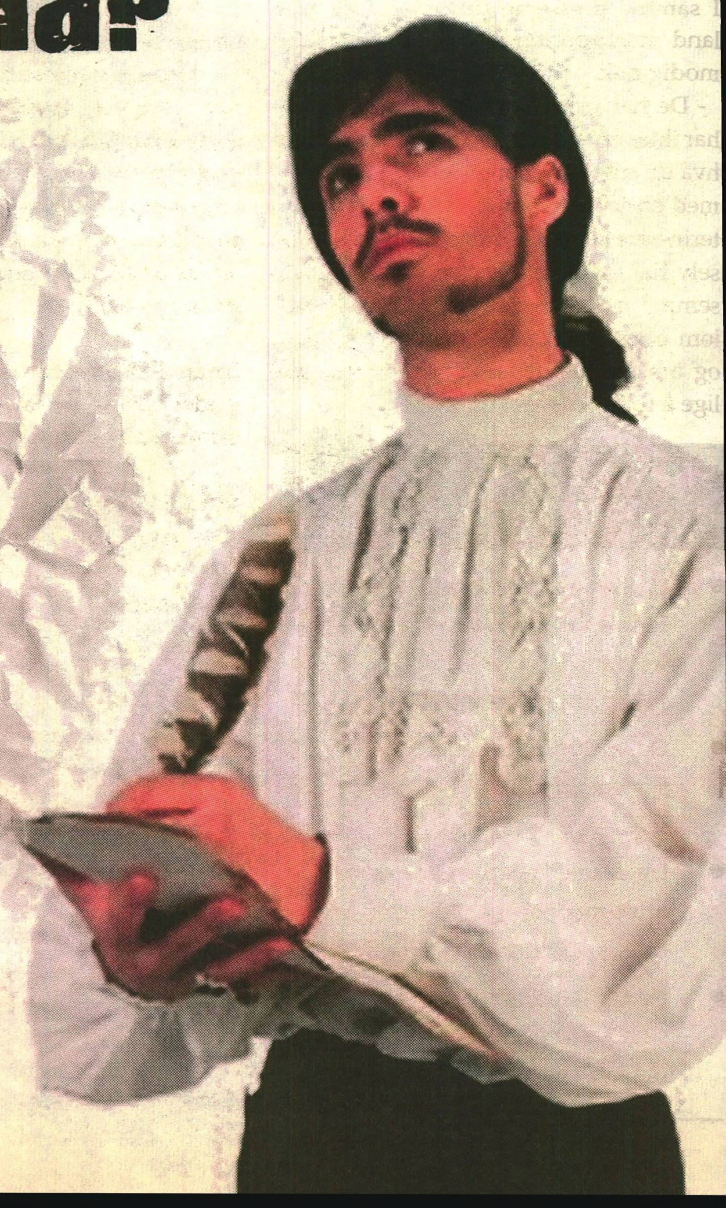
LYSISTRATA

SPILLEPERIODE: 18. FEBRUAR – 24. MARS

STUDENTPRIS: 160,- (ORDINÆR 260,-)

Bli frivillig

- ☐ Skrivelyst?
- ☐ Fotograf i magen?
- ☐ Bare flink med ord?
- ☐ En kreativ sjel?
- ☐ Tegnedilla?

Vi er alltid på jakt
etter flere frivillige!

Kom innom kontoret vårt i Teorifags-bygget Hus 1 (ved siden av Café Bodega), ring 77 62 09 60 eller send mail til redaktor@utropia.no

Utropia

Handlingsrapporten godt mottatt

TEKST: JOHANNES JAKOBSEN
FOTO: PRESSE

Nylig ble rapporten, Handlingsrom for kvalitet, overlevert til statsråd Tora Aasland. Reaksjonene på rapporten har ikke latt vente på seg.

Marianne Harg, president i Tekna, har vært leder for gruppen som skulle vurdere handlingsrommet for universitets- og høgskolesektoren. 25. februar ble rapporten, Handlingsrom for kvalitet, offisielt overlevert til forsknings- og høyere utdanningsminister, Tora Aasland.

Ikke modig nok

I en pressemelding skriver kunnskapsdepartementet at bevilgningene til forskning og høyere utdanning har økt, men registrerer at studiekvaliteten er redusert og ansattes forskningsvilkår svekket. Sterk økning i studenttallet i årene som kommer forsterker utfordringene som universiteter og høgskoler kan få med å tilby oppdatert, forskningsbasert utdanning av høy kvalitet i et godt læringsmiljø. Dette er bakgrunnen for at statsråd Tora Aasland tok initiativet til å oppnevne av arbeidsgruppen.

I samme pressemelding sier Tora Aasland at rapporten er modig, men ikke modig nok.

- De har gjort en modig jobb, men de har ikke vært modige nok når det gjelder hva de selv kan gjøre. Det er nødvendig med enda mer mot for å vurdere prioriteringene universitetene og høyskolene selv har ansvaret for. Jeg savner for eksempel en diskusjon om forholdet mellom overordnet styring og faglig frihet, og om hva det er som gjør det vanskelige å foreta prioriteringer.

STATLIG FINANSIERING AV UTDANNINGSSEKTOREN

- Utdanningsinstitusjonene mottar to former for økonomiske bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet (KD) – frie og øremerkede midler.
- De frie midlene er penger institusjonene står fritt til å disponere over selv.
- De øremerkede midlene er penger institusjonene kun får dersom de brukes til et bestemt formål.
- Nesten all vekst i bevilgninger de siste årene er kommet i form av øremerkede midler

Forventet reaksjon

Rektor ved Universitetet i Oslo, Ole Petter Ottersen, har også vært med i utvalget bak rapporten. Han er ikke overrasket over at Tora Aasland mener at rapporten gir sektoren for lite ansvar.

- Vi hadde vel forventet en slik tilbakemelding, men dette blir å kaste skylden på hverandre. Universiteter og høyskoler gjør nå hva de kan for å gjøre strategiske prioriteringer, men det er vanskelig uten et finansielt grunnlag å gjøre det på, sier han til forskning.no.

- Dessuten mener jeg at rapporten faktisk legger stor vekt på beskrivelsen av institusjonenes eget ansvar, sier han.

Studiekvaliteten minkes

NSU-leder Anne Karine Nymoen og StL-leder Ina Tandberg er enig med rapporten, og frykter at studiekvaliteten vil fortsett å minke hvis ikke de frie bevilgningene økes.

– Utdanningsinstitusjonene har utnyttet handlingsrommet de har fått tildelt og sikret god tilgang til høyere utdanning ved å ta opp så mange studenter, men vi frykter at denne overbookingen nå går ut over utdanningskvaliteten.

I dag finansieres 1 av 5 studenter med under halvparten av det studieplassene faktisk koster.

Må bli flinkere

Jarle Aarbakke, rektor ved UiT, mener rapporten gir en god beskrivelse av situasjonen.

- Jeg tror rapporten beskriver noe vesentlig for å forklare misforholdet mellom universitetet og politikernes oppfatning av de økonomiske prioriteringene. Men den løser ikke alle problemer. Det gjenstår noen runder internt, og vi må bli flinkere til å prioritere. Men her vil jeg si at UiT ligger godt an.

Av til sammen 60 tiltakspunkter går 18 av punktene på det universitets- og høgskolesektoren kan gjøre selv.

- Hvilke tiltak vil dere sette i gang?

- Det vil jeg ikke gå i detalj i. Men selv om vi, i sektoren, ønsker autonomi og ikke øremerkede midler, er vi pokka nødt til å bruke midlene på en optimal måte, mener Aarbakke.

- Hva syns du om tiltakene som Aasland nå har satt inn?

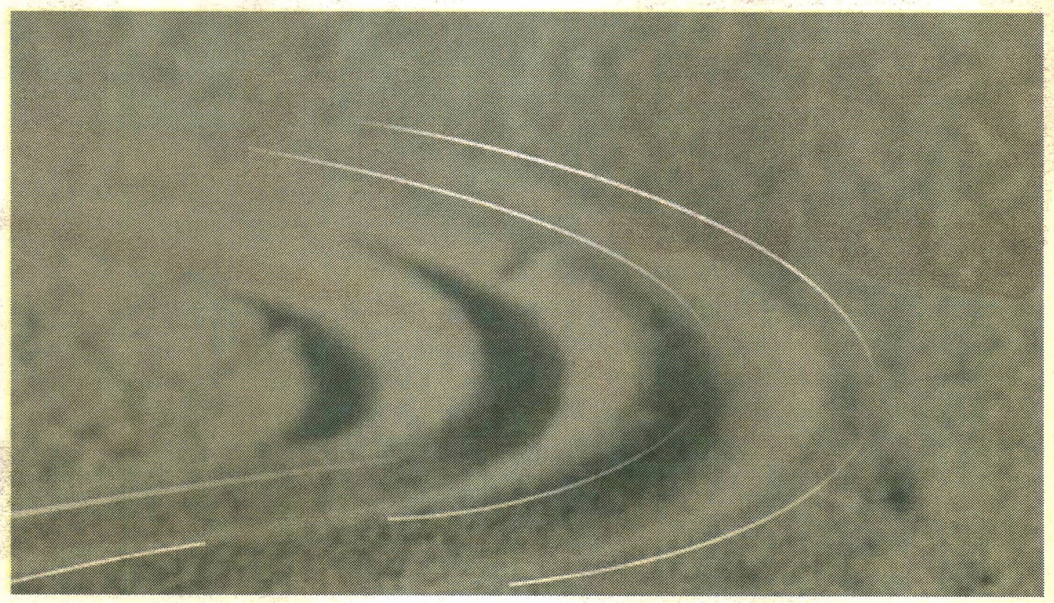
- Jeg tror vi ser at vi har en statsråd som bygger litt stein på stein. Punktet om midlertidighet er tvetydig og her er det viktig å se på virkemidlene som blir brukt. Men det er ellers veldig gode punkter. Det er lenge siden man har man har diskutert byråkratiet innenfor høyere utdanning, sier han.

Setter inn tiltak

Aasland vil nå sette i gang tiltak på en rekke områder som regjeringen kan ta ansvar for.

- Midlertidighet: Statsråd Aasland vil presentere arbeidet for å få ned bruk av midlertidige ansettelser 24. mars.
- Administrative byrder: Statsråden vil ta sikte på å redusere kravene om rapportering fra Kunnskapsdepartementet, sette i gang en tidsbruksundersøkelse og få kartlagt de administrative byrdene ved universiteter og høyskoler.
- Evaluering av forskningsrådet: I den kommende evalueringen av Norges Forskningsråd (NFR) skal balanse i bruk av virkemidler vurderes. En anbefaling knyttet til Småforsk kan vurderes raskt.
- Randsoneaktivitet: Statsråden tar initiativ til en klargjøring av regelverket rundt organisering av randsoneaktivitet.
- Rekrutteringsstillinger: Regjeringen har tidligere økt satsen for finansiering av rekrutteringsstillinger. Statsråden vil nå vurdere om måltallet for antall rekrutteringsstillinger skal reduseres, for dermed å øke finansieringen av tidligere stipendiatstillinger.

Forskningsministeren vil ikke love mer penger til institusjonene, mindre øremerking, eller å fullfinansiere nye studieplasser i to år, som utvalget ønsker.

SAMISK SPALTE

Samiske superkvinner

NIERRADÁKTI

AV: SUSANNE VARS BULJO, FOR SAMISK STUDENTFORENING I TROMSØ

FOTO: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

8. mars hvert år arrangeres kvinnedagen. Dagen skal bidra til økt bevissthet om likestilling mellom menn og kvinner. I Tromsø ble dagen markert med blant annet en kvinnefestival og universitetet holdt konferanser og seminarer med temaer knyttet til dagen.

Likestilling som vi ser det i dagens Norge handler om like muligheter både hjemme, på jobb og i samfunnet generelt for begge kjønn. Feminister over hele verden har siden begynnelsen av forrige århundre jobbet med å fremme dette kravet. Arbeidet har gitt resultater. Kvinner har i dag stort sett samme muligheter i arbeidslivet som menn. Også på hjemmefronten er forandringen merkbar: Moderne kvinner er sjeldent hjemme med strikketøyet og ausa trofast i hånda. Nei, nå handler det om å ha en åtte til fire jobb som gir deg muligheten til å kjøpe det du trenger, enten det er en strikket genser eller posesuppe. Dette er dagens majoritetssamfunn, men hva med subsamfunnene rundt omkring i landet?

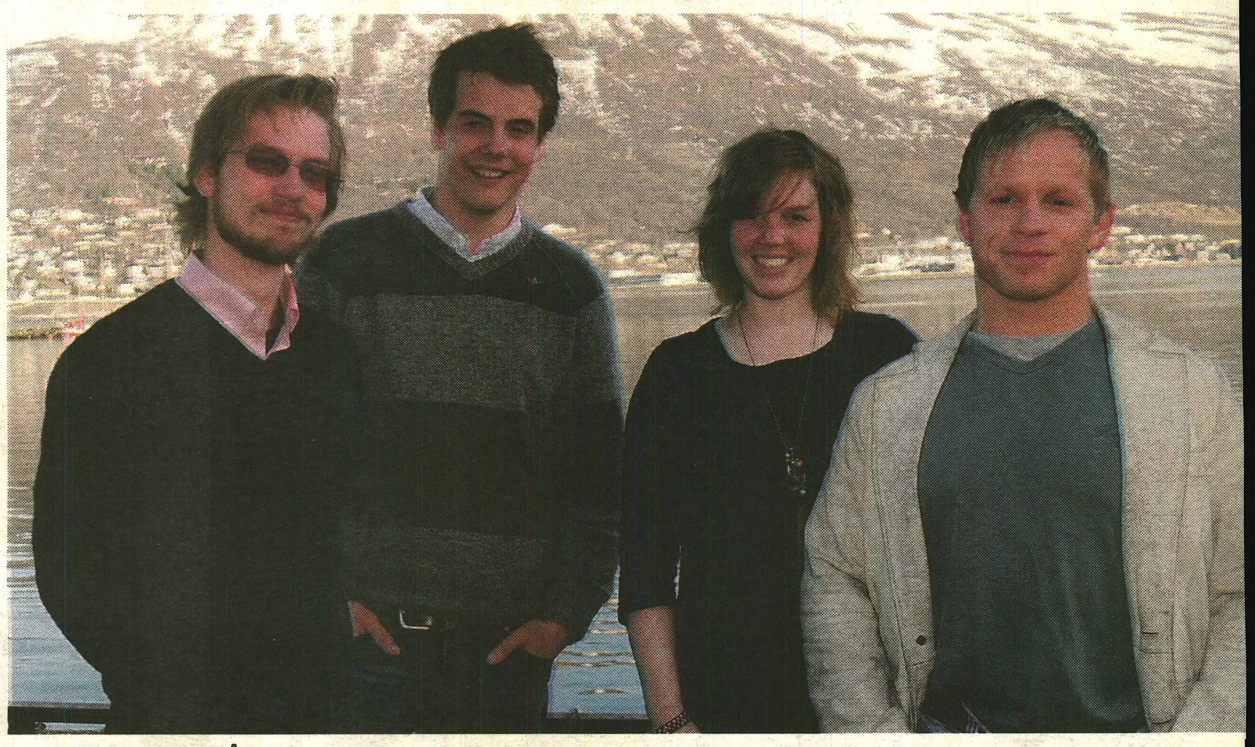
Likestillingssituasjonen i det samiske samfunnet er annerledes. Spesielt innenfor reindriftsfamilier er det ikke uvanlig at kvinnen er hjemmeværende. Er dette gammeldags? Ikke nødvendigvis. Det handler mer om et bevisst valg om å bevare kultur og tradisjoner, i tillegg til at arbeidet i seg selv krever en kjønnsmessig fordeling. Reindrifta er et fysisk krevende yrke og man kan ikke legge skjul på at det er en utfordrende jobb for kvinner. Den krever også varme klær: skaller, pesk, luer og votter. Skaller og pesk kan ikke kjøpes i vanlige klesbutikker. Disse må sys for hånd. Her kommer de samiske kvinnene inn i bildet.

Som hjemmeværende blir det også naturlig at det er kvinnen som tar hånd om økonomien og i tillegg har en jobb på si. Dette handler ikke om ujevnheter i likestillingen, men derimot en nødvendig rollefordeling for å få hjulet til å gå rundt.

Selvfølgelig er det også mange samiske jenter som velger å ta utdanning uten at urfolkssamfunnet setter en stopper for dette. Ofte er det disse som får skryt. Men hva med de som velger å bli igjen? De som vil lære seg tradisjonen? Disse blir ofte glemt når skryt skal fordeles. Dette er synd fordi også disse kvinnene gjør en viktig jobb for den samiske kulturen. De er ikke ute i verden og roper om rettigheter, men det er de som faktisk praktiserer tradisjonskunnskapene og holder dem i live. Disse kvinnene er bakgrunnen for blant annet og særlig samiske arrangementer som krever kofte og tilbehør. Det er de som har sydd kofta du bærer. Det er de som har lagd biđusen du spiser. Og det er de som lærer alt dette videre.

Disse kvinnene er langt fra undertrykt. Jeg syns de heller er samiske superkvinner!

Blandet resultat for Studentrådet

SITTENDE STUDENTRÅD: (f.v.) Erik Falster (tidligere internasjonalt ansvarlig), Henrik Riise (leder), Åsne Høgetveit (Nestleder), og Claus Svensby (Velferdsansvarlig)

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD
FOTO: ARKIV

Når det avtroppende Studentrådet ved Universitetet i Tromsø pakker sammen, er det med et hint av noe ufullendt. Ujevn arbeidsfordeling og et lunket lederskap kan være hovedårsaken.

En kjapp gjennomlesing av Studentrådets (SR) ansattes orienteringer avdekker en til dels urovekkende nyhet. Her har lite blitt gjort på mye tid, og arbeidsfordelingen har vist seg svært ujevn. For eksempel har det gått med uforholdsmessig mye tid til korte møter, enkel planlegging og eksamenslesing. Og SRs innsats sammenlagt har kastet lite av seg i forhold til hva den oppmålte arbeidsmengde skulle indikere. Så langt er kun få konkrete resultater brakt til torgs av kvartetten på Studentparlamentets kontor.

- Jeg savner (...) et studentråd som tar litt mer tak og har guts og baller til å stå imot Universitetsledelsen når de er uenige.

ERIK FALSTER, TIDLIGERE SR-MEDLEM

Sykefravær som forklaring

Studentrådsleder Henrik E. Riise, valgt inn fra moderat liste, vedgår kritikken, men mener det oppstod noen uforutsette hendelser i løpet av perioden som medvirket til det beskjedne resultatet.

- Grunnen til at vi har fått gjort mindre enn kanskje mange forventet, skyldes først og fremst at vår organisasjonskonsulent ble syk og at en del av hennes oppgaver falt på meg.

- Som hva da, helt konkret?

- Blant annet rekvivering av nøkler og en del papirarbeid. Men jeg vil legge til at vi har fått gjort en del også. Avtale om kaffebar på campus, slik jeg gikk til valg på og brukerstyrt SiTø er jo noe vi er veldig godt fornøyd med å ha fått til, sier Riise og får støtte fra fagpolitisk ansvarlig, Åsne Høgetveit.

- Dessuten har vi vært med i møter i sentraladministrasjonen og holdt oss orientert på flere utdanningsrelaterte saker både lokalt og nasjonalt, fortsetter hun og viser til blant annet fusjonen og utdanningspolitikken generelt.

- Også har vi kommet lengre i utvikling og planlegging av fleksible studier, noe som var en hjertesak for oss i SSL da vi gikk til valg, fortsetter hun. Vi har også kommunisert lenger ned og ut i organisasjonen enn hva som er gjort tidligere, blant annet ved å invitere til møte med flere av studentorganisasjonene.

- Jeg har også gjort ting som ikke er så synlig, legger Riise til.

- Ja?

- Jeg fikk for eksempel på plas valgemner for geologistudenten kan den avtroppende lederen o geologistudenten opplyse.

- Hvordan har samarbeidet inna fungert da?

- Jeg synes vi har hatt en grei di log til tross for en del uenighete sier Åsne.

Valgte å gå

Tidligere SR-medlem og internasj nalt ansvarlig Erik Falster (Sosialitis Studentlag), som sa opp st lingen sin halvveis ut i peri den, er enig med Åsne, me stiller seg samtidig kritisk t en del forhold.

- Jeg savner for det først saker som skaper mer eng sjement, et studentråd son tar litt mer tak og har guts o baller til å stå imot Univers tetsledelsen når de er uenig Der har vi vært for dårlige.

- Hvorfor valgte du å fratr stillingen din midt i perioden?

- Jeg hadde vel en annen og breder oppfatning av stillingen enn det son tidligere har vært rettesnoren.

- Noen positive erfaring å minnes?

- Åsne gjorde en fenomenal innsta på ufattelig mange områder. Syn hun ikke ble leder.

- Det ville vært bedre?

- SR kunne i hvert fall vært ledet be dre med en leder som tok tak og lit mere ansvar.

Følte du at organisasjonskonsulentens sykefravær ga Riise mye merarbeid?

- Nei. *Jeg* gjorde derimot mye sekre tærarbeid, avslutter Falster.

Femårig lærerutdanning ved UiT

EKST: JOHANNES JAKOBSEN
OTO: PRESSE

november i fjor godkjente uni-ersitetsstyret, ved UiT, planene m en femårig lærerutdannelse. 0. februar godkjente kunn-kapsdepartementet planene.

Fra høsten kommer det to nye emner ned integrert master her ved lærer-kolen. Den integrerte masteren inne-ærer også at alle nye lærerstudenter om blir ferdigutdannet ved Univer-itetet i Tromsø, vil få stillingen lekto-er, sier Trude Pedersen, studiekon-ulent ved Institutt for pedagogikk g lærerutdanning ved UiT.

- Vil dere komme til å måtte ansette nye folk for denne utdannelsen?

- For administrasjonen har nok en største omveltningen skjedd i orbindelse med omleggingen til et elles universitet. Vi vil derfor ikke a noen større endringer på ansettel-esfronten vedrørende omleggingen. De største utfordringene for de an-atte, har nok vært å få implisert de nye fagplanene, men dette håper vi å å på plass snart, sier Pedersen.

ngen snarvei

De nåværende studentene vil ikke å muligheten til å kunne gå over til len nye lektorutdannelsen.

- Nå er de nye emnene dels utar-eidet på grunn av sammenslåingen nellom Universitetet og den gamle Høgskolen, og dels gjennom direk-iv fra Staten. Per dags dato er ikke nnpasningslinjene for hvordan dette kal gjøres ferdige enda. Vi vet der-for ikke i dag hva de nåværende stu-dentene kan forholde seg til. Slik den nye læreplanen for masteremnene er utarbeidet, finnes det heller ingen snarvei til en master for disse studen-tene. Ønsker noen av dagens studen-ter seg en masterutdanning, må de derfor ta en påbygning med en toårig master. Dette er noe vi egentlig ikke har tilrettelagt i dag, selv om man kan ta en master i pedagogikk, sier Pedersen.

Fornøyd

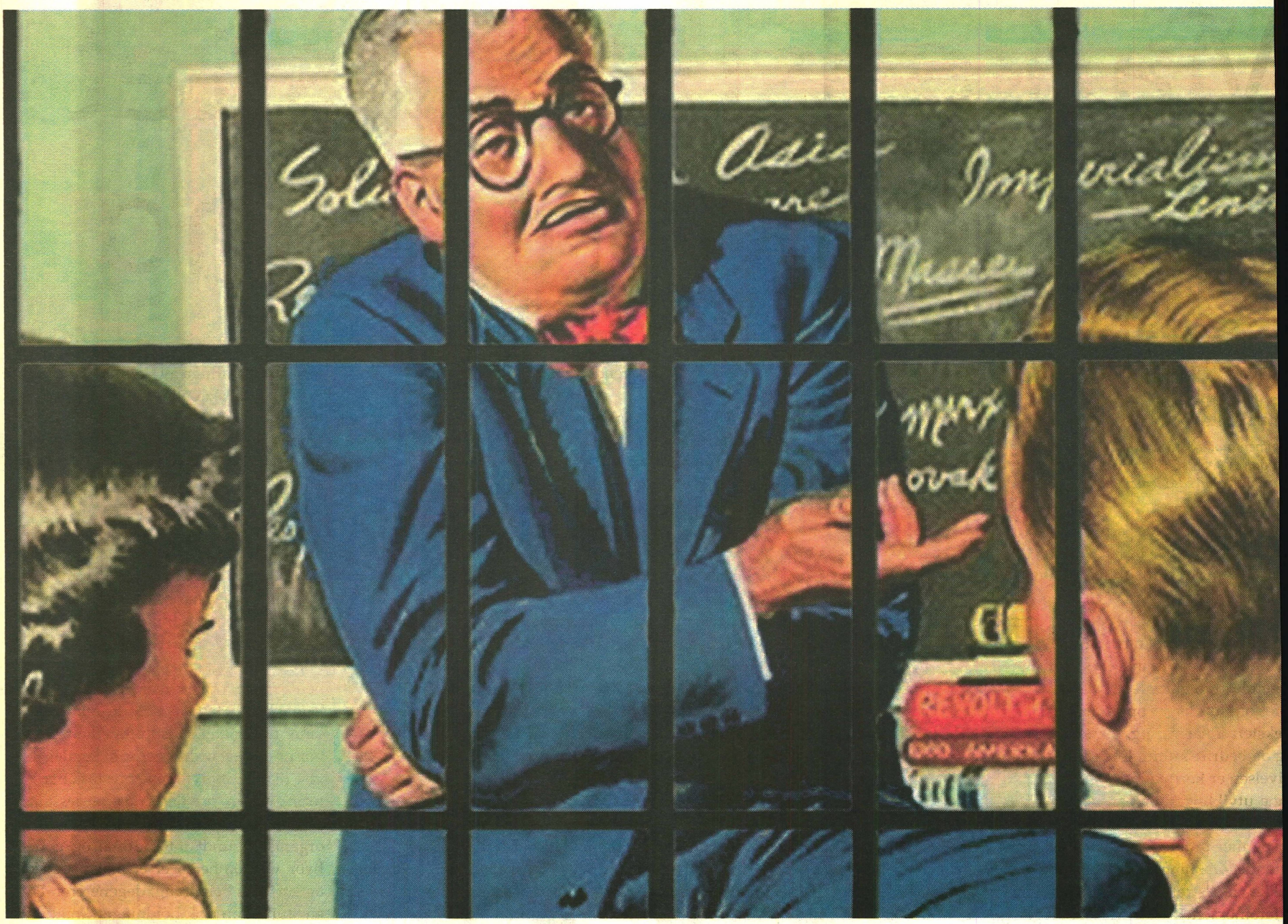
Rektor Jarle Aarbakke er godt for-nøyd med den nye utdanningen.

- Vi er fornøyd med å ha fått dette på plass. Statsråden og brukerne oppfatter det som veldig positivt. Det lå i kortene at den nye lærerut-dannelsen var en viktig mulighet å få til med fusjonen. Andre ser på det som skjer i Tromsø med skrekkblan-det fryd. Fryd fordi det blir så bra. Men de som skal finansiere dette, ser at det blir dyrt. Til dem sier jeg at vi ikke har råd til å la være, sier han.

- Hvilke utfordringer står dere ovenfor?

Utfordringen vår blir å tilby det vi lover. Vi har her muligheten til å nye veier. Vi skal overføre tankegan-gen fra medisin hvor studiene og praksisen sees i tett sammenheng. Vi vil gjøre kontrakter med barne-, ungdoms- og videregående skoler,vi kaller det universitetsskoler. Vi vil gjennom dette gi kvalifisert systema-tisk veiledning i praksis, sier han.

Angrep på studenter øker i stillhet

KRONIKK

AV: RUNAR MYRNES BALTO, LEDER I SAIH OG KIRSTEN HOV, SAIHS INFORMASKJONSKOMITÉ
ILLUSTRASJON: VICTORIA BEZBORODOVA

I en verden med økte overgrep mot universitetssektoren er det et skrikende behov for bedre dokumentering over hva som faktisk skjer.

UNESCOs rapport *Education under Attack 2010* viser en stor økning av politisk motiverte angrep på studenter og lærere i en rekke land i verden. Rapporten peker på globalt mønster der utdanningssektorens bygninger og mennesker systematisk blir mål for myndigheter eller militære grupperinger. En av konklusjonene i rapporten er at det mangler mekanismer både for å overvåke og rapportere om angrepene, og for å følge dem opp. Vi foreslår at Norge går i forkant og arbeider for et FN-system der slik overvåking kan systematiseres, og som fører til bedre rapportering på rettighetsbruddene.

Det er mye som er bekymringsverdig i rapporten som UNESCO la frem i midten av februar. SAIH er på ingen måte overrasket over innholdet i rapporten. Tvert i mot stadfester den virkeligheten vi har lært å kjenne gjennom våre samarbeidspartnere i f.eks Zimbabwe og Colombia - at studenter, lærere, akademikere, og institusjoner systematisk blir forfulgt og angrepet. Det er snakk om angrep innen et vidt spekter som innebærer alt fra drap, drapsforsøk, kidnappinger og seksuelle overgrep til bruk av utdanningsbygninger for militære formål. Felles for alle disse overgrepene, er at vi snakker om en bevisst bruk av makt for å forstyrre og forhindre tilgang til utdanning.

I angrepene på studenter og akademikere er motivet ofte å kneble politisk deltagelse og stoppe dem som engasjerer seg for økte menneskerettigheter. Studentaktivister og akademikere er ofte blant de viktigste og mest høylytte forkjemperne av menneskerettigheter. Angrep på studenter, akademikere eller høyere utdanningsinstitusjoner må da også tolkes som direkte trenering av demokratiske prosesser. Overgrepene utføres av myndigheter eller andre grupper som har en interesse av å hindre demokratiutvikling.

Vår samarbeidspartner ACEU, som er Colombias største studentorganisasjon, har over lengre tid opplevd en rekke overgrep. Ledere og medlemmer blir arrestert, holdt fengslet uten dom, torturert og drept fordi de retter oppmerksomhet mot brudd på menneskerettigheter. Paramilitære grupper har også trengt seg inn på universitetsområder og åpent truet studenter som organiserer seg.

ACEU, som mottok Studentes Fredspris i Trondheim i 2005, opplever også å bli kriminalisert og stemplet som terrorister av de colombianske myndighetene. Tidligere leder i ACEU, Diego Marín, opplevde flere ganger å bli truet på livet og måtte følges av livvakter døgnet rundt. Til slutt måtte han forlate landet. I fjor fikk han innvilget sin søknad om politisk asyl i Norge. ACEU har videre gjort seg en del erfaringer med å overvåke og rapportere overgrep mot studenter, og har, med økonomisk støtte fra SAIH og norske studenter, jobbet med å lage lettfattelige rapporter om slike overgrep.

Det er dessverre slik at hendelser som ikke blir dokumentert ofte blir glemt, noe som gjør at systematisk forfølgelse av studenter og akademikere kan fremstå som tilfeldige overgrep i statistikken. Dokumentering kan dermed bidra til at slike ting avdekkes, og at de rette tiltakene kan iverksettes.

For å adressere dette problemet må en tenke både lokalt og internasjonalt. Det er et behov for kompetanse og fokus på overvåkning i relevante organisasjoner. Det mest naturlige er å organisere dette under FN. Bare på denne måten kan en fange opp det som faktisk skjer, og samtidig gi funnene en politisk tyngde både i FN og i nasjonale politiske prosesser.

Norge bør ta UNESCO-rapportens konklusjon om manglende overvåknings- og rapporteringssystem av angrepene på alvor. Norge kan spille en viktig rolle med å få FN til å prioritere arbeidet. En ypperlig start vil være å bruke ambassadene og de diplomatiske kanalene som eksisterer til å fordømme og utrykke sin bekymring for spesifikke angrep på utdanning. Utdanning er et for viktig grunnlag for økonomisk og demokratisk utvikling, til å la dette passere i stillhet.

Markedsuniversitet og re-alkymisering

LESERINNLEGG

AV: FINN R. JOHANNESSEN
UNIVERSITETSLEKTOR, IFF

Kommentatoren kritiserer utviklingen ved lands universiteter, som han mener beveger mer og mer i en markedsorientert retning.

En tankevekkende artikkel i avisa Nordlys 14. okt 2009 beskriver Jarle Bakkei bekymringsfull utvikling av Universitetet i Tromsø. Fra å være en institusjon kjennetegna av fagstudier, internt finansiert grunnforskning og markedsuavhengig sjølforvaltning, er universitetet i gjende grad blitt prega av å vektlegge profesjonsstudier, oppdragsforskning ekstern finansiering, markedsorientering og bedriftskultur. Jeg tror denne beskrivelsen er korrekt, og etter hvert som denne utviklinga blir konsolidert og utbygd, vil tilstanden ved universitetet bli mer og mer problematisk. Bl.a. vil banebrytende forskning få trange kår og man kan ikke vie tilstrekkelig oppmerksomhet til faremomenter ved ny teknologi og vitenskapsbaserte produkter. Så langt jeg kan se har ingen av universitetets ansvarlige krefter svart på kritikken fra Bakke. Det er i så fall meget betenkelig og antakelig et urovekkende symptom på den utviklinga han beskriver.

Utviklinga ved Universitetet i Tromsø er del av en europeisk tendens, den såkalte Bologna-prosessen, som hos oss i Norge begynte med Mjøs-utvalget. Den utviklinga vi er inne i er en bevisst og planlagt prosess fra norske politiske myndigheter sin side. Men det spørs om ikke vårt universitet ønsker å være den flinkeste gutten i klassen – noe som vel kommer til uttrykk når man kan prestere å utdanne flygerutdanning til et slags flaggskip!

Det er en internasjonal tendens at vitenskapelig virksomhet i økende grad blir finansiert av private, markedsorienterte kilder. Private og halvstatlige forskningsinstitusjoner styrker seg sammenlikna med offentlige institusjoner som universiteter og høgskoler – og sjøl innafor offentlige institusjoner får privat finansiering, i form av oppdragsforskning, stadig mer dominerende stilling. Det skyldes delvis at forskning som ikke direkte er oppdragsforskning, under dagens rådende forhold, vil få en tendens til å profilere seg "markedsmessig lekker" gjennom å orientere seg mot framtidig kommersialisering. Stadig flere kommer nok til å oppdage at de går med en gründer i magen.

Vitenskapsfilosofen Knut Erik Tranøy har karakterisert forskning som sosialt organisert, og systematisk søking etter kunnskap. Hvordan kunnskapstilegnelsen er organisert har betydning for den vitenskapelige virksomheten. Vesentlige trekk ved forskingas organisering er offentlighetsprinsippet og de sosiale og materielle ordningene som muliggjør realiseringa av dette prinsippet. Offentlighetsprinsippet gjelder både datatilfang, metodikk, eksperimentelt utstyr og teorier. Moderne vitenskap etablerte seg som et brudd med alkymi og dens hang til hemmeligholdelse da man begynte å ta notater (både om resultater og framgangsmåte) og bearbeida disse for offentliggjøring. Samtidig ble eksperimentelle prosedyrer gjort allment tilgjengelige gjennom demonstrasjoner i vitenskapelige selskaper. Royal Society i England, etablert 1662 i London, var først ute – og var i utgangspunktet primært en institusjon for eksperimentelle demonstrasjoner. Alt dette muliggjorde at eksperimenter kunne gjentas, og data og teorier etterprøves og kritiseres. Det er ikke å ta for hardt i å hevde at dette var sjølve grunnlaget for den vitenskapelige revolusjonen – og ikke først og fremst genialiteten til personer som Galileo Galilei og Isac Newton.

Den meget anerkjente vitenskapsfilosofen Karl Popper har overbevisende argumentert for at falsifikasjon er motor i vitenskapelig utvikling og vekst. Falsifikasjon sørger for bortluking av feiltakelser og korreksjon av ensidighet. Sjøl om Popper nok undervurderer hvor viktig også bekreftelser kan være, har han et viktig poeng, særlig dersom vi flytter blikket fra den individuelle forsker til den offentlighetskonstituerte vitenskapsinstitusjonen. Falsifikasjon og kritikk blir nettopp ivaretatt av forskerfellesskapet.

Den økende vekta på markedstilpassing og patenterbar kunnskap som vi ser i dag tenderer mot en re-alkymisering av vitenskapene. Fristelsene kan bli store i retning av å unngå risikofylte tester og heller søke etter lett tilgjengelige bekreftelser. Når det kobles til en økende grad av hemmeligholdelse som en følge av jakta etter kommersialiserbar kunnskap, vil det effektivt vanskeliggjøre etablering av genuint ny kunnskap. På sikt vil det også få negative konsekvenser for anvendt forskning.

Mangel på offentlighet vil også lett føre til underfokusering på faremomenter ved vitenskapelig kunnskap, teknologi og vitenskapsbaserte produkter. Man kunne tidligere med en viss rett hevde at en kunne skille negative og positive aspekter ved en teknologisk innretning. En teknologisk innretning var på godt eller ondt – avhengig av brukeren. Ei øks kan brukes til å hugge ved med, men den kan også bli brukt til å lemleste. At teknologi er på godt eller ondt er ikke en holdbar oppfatning av moderne teknologi. Den er på samme tid både på godt og ondt. Negative aspekter eksisterer side om side med, og kan ikke atskilles fra, de positive. Det gjelder både atomteknologi, nanoteknologi, genteknologi og kommunikasjonsteknologi. En grundig og nøytral vurdering av negative aspekter ved vitenskapsbaserte teknologier og produkter blir mer og mer påkrevd. Markedsorientering og hemmeligholdelse vil gjøre det særdeles vanskelig å få gjort slike vurderinger på en tilstrekkelig omfattende og adekvat måte.

Det jeg har framført er ikke argumenter mot nytteorientert eller anvendt forskning, men ei påpeking av at markedsramma blir for snever. Alternativet til et markedsorientert universitet er ikke et humboltsk universitet med fokus på karakterdanning innafor et sjøltilstrekkelig elfenbeinstårn, men et samfunnsmessig engasjert og relevant universitet. Sjølsagt med stor vekt på grunnforskning. Diskusjoner om hva et slikt tredje alternativ skal innebære har knapt kommet ut av startklossene. Her i Tromsø kunne sammenslåinga av universitetet og høgskolen vært en spore til en slik diskusjon.

Den pågående nye innretninga av universitetene kan få ytterligere uheldige konsekvenser. Enkelte fag, for eksempel historie og en del humanistiske fag, kan bli vandrende i skyggenes dal, og innafor biologien vil nok mikrobiologi og genetikk styrke seg ytterligere på bekostning av evolusjonsbiologi og økologi. Substansielle kunnskaper innafor økologi og evolusjonsbiologi er for eksempel uhyre viktige i forbindelse med klimaspørsmål (både når det gjelder årsaker, konsekvenser og mulige botemidler), og i forbindelse med effekter av og faremomenter ved bioteknologi. Substansiell kunnskap innafor historie og humaniora kan være ei motvekt mot samfunnsvitenskapliggjøringa av sjølforståelsen vår. Ei slik vitenskapeliggjøring medvirker til at normativt konstituerte identiteter tendensielt blir erstatta av flyktige psykologiske identiteter. Det gjør oss til lette ofre for kommersielle krefter og til umettelige etterspørrere på markedet.

Det er ytterligere en faktor som preger utviklinga av universitetssektoren – og som gjør det jeg har beskrevet overfor ekstra problematisk. Innafor denne sektoren er det også innført elementer av New Public Management, styringssystemer henta fra det private næringslivet. Valgte ledere blir erstatta av ansatte ledere med vide fullmakter. Instituttmedlemmene blir underlagt ordninger som vektlegger ytre mål for individuelle prestasjoner – i form av lønn, privilegier og interessante arbeidsoppgaver. Kooperative praksiser organisert rundt interne mål og goder, hvor virksomheten er et mål i seg sjøl og sin egen belønning, degenererer. For en stund kan nok holdninger knytta til virksomheter som var sin egen belønning fortsatt eksistere, men nå omfunksjonert til noe ledere kan forholde seg instrumentelt til og utnytte. De innførte elementene av New Public Management gir rom for vilkårlig behandling, og bare bevisstheten om å kunne bli utsatt for vilkårlighet øker sannsynligheten for servilitet og opportunisme. Vi vil også oppleve økt grad og hyppighet av misunnelse, mistenksomhet, mistillit, sladder, bakvasking og innynding. Når dette kobles sammen med de individuelle fristelsene som markedsuniversitetet åpner for, så vil vi også få se mer juks og snuskeri i forbindelse med forskning. Når virksomheter utelukkende blir knytta til ytre mål og goder fins det heller ikke lenger noen annen grunn til ikke å jukse enn frykten for å bli oppdaga. Alt i alt vil dette føre til at kontrollapparatet vil ese opp - med medfølgende negative konsekvenser for ansvarlighet og kreativitet. Vi kommer inn i en ond spiral som bare vil forsterke problemene.

De institusjonelle ordningene vi hadde på 1970-, 80- og 90-tallet var langt fra uproblematiske. Det ble for eksempel mange polske riksdager. Det var modent for grunnleggende reformer Men vi kan nå godt se at vi også hadde mye å miste. Sjelden har vel ordtaket om å kaste barnet ut med badevannet passet bedre.

LEDIGE STILLINGER I UTROPIA 2010/2011

Ledige stillinger i Studentavisa Utropia - Tromsø

Det er på tide med utskiftninger i Utropiaredaksjonen.
Følgende stillinger er ledig fra 1.8.2010:

Nyhetsredaktør- 100%

Som nyhetsredaktør må du være iderik og ha nese for nyheter, samt ha solid kunnskap om Universitetet og Høgskolen i Tromsø og norsk høyere utdanning generelt. Det forutsettes at redaktøren selv arbeider fram saker, og bidrar til å utvikle og systematisere avisas nyhetsdekning.
Stillingen lønnes med 110 000 kr. i året.

Kulturredaktør - 100%

Som kulturredaktør har du ansvaret for kulturstoffet i Utropia, fra saksfordeling og-prioritering til redigering. Stillingen krever personlig engasjement, du må være idérik, kreativ, og ha interesse for musikk, litteratur, kunst og media. Journalistisk erfaring er en fordel, men ikke et krav.

Stillingen lønnes med 110 000 kr. i året.

Layoutansvarlig – 50%

Vi vil ha en innbydende avis. Hvis du har kunnskaper innen layout og grafisk design kan du hjelpe oss å få det til. Som layoutansvarlig har du hovedansvaret for Utropias utseende. Du må ha meget god kjennskap til Adobe InDesign. Om du kjenner til Adobe Photoshop og Adobe Illustrator er dette også et pluss.
Søknad med arbeidsprøver/portefølje sendes til redaktor@utropia.no eller til
Utropia v/Frithjof Eide Fjeldstad, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.
Stillingen lønnes med 55000 kr. i året.

Søknadsfrist 15. 4. 2010

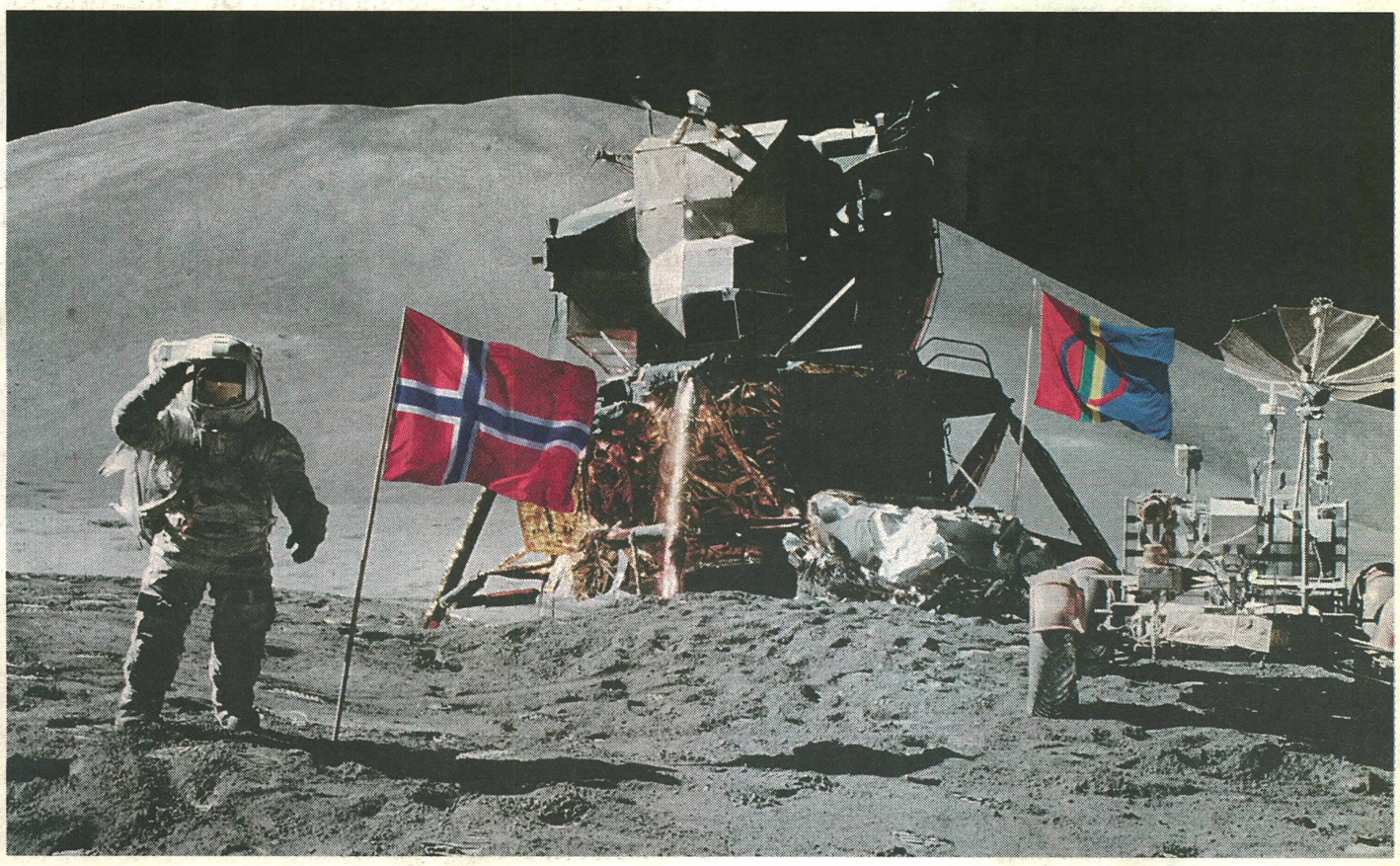
OG SØKNADEN SENDES TIL...

Søknad med CV og attester sendes til Utropia ved Frithjof Eide Fjeldstad, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø.
Eller på e-post til redaktor@utropia.no

Vår kulturelle månelanding

LESERINNLEGG

V: ÅNDE SOMBY,
ØRSTEAMANUENSIS VED DET
URIDISKE FAKULTET.
OTOMONTASJE: TONJE KARLSEN

Å få til et konstruktivt norsk-samisk samkvem synes å være vår tids største sivilisasjonsprosjekt. k på verdien av å få dette til for både norske og det samiske samfunnet. sempelvis for norske bedrifter som eider med utenlandske markeder e dette kunne bli kjærkomne tillegg deres merkevarebygging - vi kommer et stabilt samfunn og har ordnede hold. Og det ville gitt fin gjenlyd på internasjonale mellomstatlige are-en, og kunne vært kjærkomment for så lite land som vårt. For det samiske mfunnet hadde det også hatt stor verdi, bidratt til en konstruktiv fremtidstro. så ville det vært en flott arv å etterlate våre kommende generasjoner - både mtidens norske og samiske menne-r.

en det er intet enkelt prosjekt. Det er et mindre enn vår kulturelle måne-nding. Det ligger store utfordringer i det samiske samfunnet er så traumati-rt. Mange samer har smertefulle opp-velser - alt fra å ha opplevd rasistiske uvennlige handlinger selv - til mer direkte opplevelser som tap av språk kulturtilhørighet. Noen hater til og ed seg selv så sterkt at de utsetter an-e samer for rasistiske utfall. Det skjer n dag i dag. På den norske siden har an samvittighetskvaler. Også *det* er en rm for smerte som kan gi seg ulike ut-g. Vi kan møte den som fatalisme - at røveren opplever seg så ille og at opp-ryddingsjobben blir så massiv at han gir opp og ender med å ville fortsette å være ille (banditten fatalisme). Vi kan møte den som dårlig samvittighet. Eller forø-veren kan også ende opp med å fornekte seg selv.

Noen aksjoner kan tyde på at månelan-dingen vil kunne lykkes. Vedtaket av grunnlovsbestemmelsen, opprettelsen av Sametinget, den kongelige unnskyld-ningen, oppfølgingen av samiske saker i de offentlige budsjettene, Norges vedtak av ILO konvensjonen, Norges støtte til FNs urfolkserklæring synes alle å tyde på at det går fremover.

Men noen re-aksjoner kan tyde på at det enda er en lang vei til månen. Same-tinget ble banket opp i minerallovsaken. Kystfiskeutvalget ble skuffet bort. Den gamle misnøyen med reindriftas eksis-tens og tilstedeværelse er blitt gjenopp-vekket og resirkulert. En FRP-Cowboy har endog forsøkt å mane frem skyte-våpnene. Høstens valgkamp i Finnmark dreide seg i antisamisk retning. Og til og med Arbeiderpartiet hang seg på. Det fornektes at den sjøsamiske kulturen fortsatt lever.

Er det mulig for vår tids samer og nor-ske å foreta denne månelandingen? Vi kan ikke vite. Bare håpe kan vi. Men håpet er universets sterkeste kraft. Noen ganger må selv det umulige gi tapt for den som håper. Og jeg håper at hvis alle gode krefter - norske og samiske - samler seg om målsettingen om å skape et godt norsk-samisk samkvem, vil vi kunne nå dit. Hvis vi gjør den til noe vi praktiserer hver dag. Om vi selv lever med målset-ningen som rettesnor i det vi gjør med og mot oss selv. I forhold til våre medmen-nesker. Kanskje vil fatalismens klamme hender da slippe de norske menneskene fri? Kanskje vil avmaktens gufs da ikke lenger ha makt over de samiske menne-skene? Kanskje månen da likevel ikke er så langt unna?

LESERINNLEGG

AV: HELÈNE WHITTAKER, PROFESSOR DR.PHILOS
// INST. FOR KULTUR OG LITTERATUR
FOTO: FAKSIMILE UTROPIA NR.4/10

Utropia **2.-16.** mars 2010 sier Siri Gerrard at den lave andelen av kvin-nelige professorer ved Universitetet Tromsø skyldes at kvinner i mindre ad enn menn søker om opprykk. En grunnene til dette skal være: «There no or little encouragement for women apply for promotion. The only way u can be evaluated for your quality work is when you write and publish, d even then people don't say to you at your work is good. This system of n-encouragement especially mistreats omen more than men». Hvorfor denne angelen på "encouragement" skal ere verre for kvinner enn for menn r vi ikke vite. Hun klager også over at man må selv ta initiativ til å søke om opprykk og at søknader sendes inn uten at de blir godkjent av søkernes institutt. Dette skal også være noe som arbeider mot kvin-nelige ansatte.

Det er selvfølgelig trist at bare 22 % av professorene ved Universitetet i Tromsø er kvinner og det er ikke vanskelig å være enig i at det ikke finnes noen særlig "cul-ture of encouragement". Rent personlig skulle jeg ikke gi Universitetet i Tromsø noen god karakter som arbeidsplass. Men, er det ikke på tide at denne "whingy-whi-ny" sutrefeminismen som Siri Gerrard synes å gi uttrykk for her får sin død? Jeg forstår ikke riktig hvorfor ikke kvin-ner like godt som menn kan ta ansvar for sin egen karriere. Anledningen til å

International Women's Day reminds UiT much still needs to be done

5 STUDENTS ABOUT GENDERISM

FAKSIMILE FRA UTROPIA NR.4/2010

søke om professoropprykk finnes vel i like stor grad for alle førsteamanuen-ser med ambisjoner, helt uavhengig av kjønn. Kvinner har til og med hatt en fordel da de har hatt muligheten til å søke om en ekstra forskningstermin for å kvalifisere seg. Det at det er opp til en selv å vurdere når man kan søke er vel bare en fordel for kvinner, da det betyr at man ikke kan bli hindret av eventuelle sjåvinistiske menn eller misunnelige kvinner i sitt fag-miljø. Hvis det virkelig er slik at kvinnelige forskere i alminnelighet er så sarte fioler at de ikke våger å søke om opprykk fordi ingen til stadighet klapper dem på hodet og forteller dem hvor flinke de er, kan man spørre seg om de fortjener å bli professor. Men jeg synes det er merkelig om det er tilfelle. Når man er kommet så langt at man vil søke om opprykk burde man vel også være ganske vant til å bli eva-luert; det blir man hele tiden om man er en aktiv forsker. Men, det virker nesten som om Siri Gerrard mener at kravet om å publisere forskningsresulta-ter ikke burde være så viktig for å oppnå professorkompetanse, eller i hvertfall ikke når det gjelder kvinner.

Kompromisslaus ordmagiker

Tekst: Åsne Høgetveit
Foto: Przemyslaw Jasinski

Kjartan Fløgstad er ein av vår tids største norske forfattarar. Han er kjend for å føre eit levande og leikande språk som utfordrar lesarane sine gong på gong.

- Ja, det blir vel eit årskull med legar og tannlegar som forstår ironi, humrar Kjartan Fløgstad som kommentar til teksten hans *Ikkje Amerika, men Amerika*. Teksten, som var eit innlegg i sidemålsdebatten, vart nytta ved norsk hovudmålseksamen for vidaregåande våren 2001. 1700 elevar strauk fordi dei ikkje skjøna ironien.

– Ein kan bli litt raud i toppen når ein sit der ein maimorgon. Det hadde vel helst noko med stress å gjere, då er det ikkje så lett å gjenomskoda lureri.

Kjartan Fløgstad gav ut sin trettande roman, *Grense Jakobselv*, i fjor. Boka tek opp tema som er interessant og spennande å diskutere både for filosofar og historikarar. Derfor vart Fløgstad invitert til å halde raudvinsseminaret på Hålogaland Teater 11. mars; der han innleia om boka og tematikken, og filosof Jørgen Fossland og historikar Stian Bones kommenterte og diskuterte.

-Boka handlar om korleis det danna borgarskapet i Tyskland bidrog til nazistanes brotsverk og korleis dei etter krigen gjorde gode karrierar i det nye Vest-Tyskland. Men mykje av handlinga føregjeng i Finnmark, kring Kirkenes. *Grense Jakobselv* skil seg vel nokså ut samanlikna med dei andre romanane eg har skrive. Tidligare har eg stort sett skrive om små industristadar på Vestlandet, men i *Grense Jakobselv* førekjem ikkje ord som Sauda eller Lovra. Eg var gledeleg overraska over meg sjølv at eg kunne gå i gang med, og gjennomføra eit arbeid så ulikt det andre eg har gjort.

Nord-Noreg.

- Som ein høyrer på dialekten så har eg ingen slektstilknyting, familieband eller noko til Nord-Noreg. Men eg har budd eitt år i Narvik i 1980, og etter det fem år i Bjørnevatn (tettstad i Sør-Varanger journ.anm). Det var, og er, eit veldig levande samfunn. Det er ein del av Noreg som har vore fleirkulturelt i hundrevis av år. Det har vore eit møte mellom folk, kulturar, religionar, og politiske alliansar, som har fungert på sitt vis. Dei har, som dei seier, *stått han av*. Det er ein spennande stad, som sådde idear og gav tema til bøkar.

Sjølvlært

- Der eg vaks opp var det slik at om ein hadde eit bra artium skulle ein helst bli ingeniør. Eg hadde eit bra artium, men hadde ein dragning mot kunst og tenkte at arkitekt var ein stad på halvvegen. Det er vel ein almen lærdom at kompromiss aldri er bra, at ein skal velje det ein trur på og stå på sitt.

- Sjølv om eg har ein cand.mag ser eg på meg sjølv som sjølvlært. Eg har studert arkitektur ein vinter i Trondheim, har mellomfag i historie og spansk, og grunnfag i litteraturkunnskap. Eg har aldri eigentleg bruka universitetsfaga til noko.

- *Fekk du heller ikkje noko verktøy som du har hatt bruk for?*

- Nei, eg vil ikkje sei det. Kanskje på ein negativ måte så hjelpte universitetsstudiane meg til å finne ut kva eg skulle gjera. Eg ville ikkje bli arkitekt. Eg sat der og teikna ei svingtrapp, og tenkte at det er ikkje dette eg vil. Og det er nokså vanskeleg å teikna ei svingtrapp. Heldigvis bruka eg ikkje så lang tid på å finne ut kva eg ville. Eg er nokså spesialisert, min rette plass er som litterær forfattar.

Magiske Tåsen

I artikkelen om Kjartan Fløgstad på wikipedia kan ein lesa at han ei tid arbeidde til sjøs, og det var slik han kom til Latin-Amerika.

- Eg mønstra første gong av i Buenos Aires, og lærte meg spansk der. Men eg har vore rundt i heile Latin-Amerika, eg kom att frå Mexico for ei veke sidan. Avisene der var fulle av drap, mord og massakrar. I nord er det no slik at foreldre ikkje tørr å sende ungane sin på skulen, og politiet tørr ikkje gå ut av politistasjonen. Narkobandane har større eldkraft og tynge våpen enn dei. Men det er ikkje slik overalt, stort sett er det fredleg.

Ved å kunne spansk opna det seg og ein ny litteratur; den latinamerikanske 60-tals litteraturen, med namn som Gabriel García Márques og Jorge Luis Borges. Dei to er kanskje dei mest kjente representantane for magisk realisme, i norsk samanheng er retninga representert ved Fløgstad.

- Eg trur det eg klarte å forstå var at det var ikkje livet der nede som i seg sjølv var så magisk. Det handlar om å kunne lage eit språk som skal skildre livet, anten det er i Tromsø, Sauda eller på Tåsen, og at det kan vera like magisk som i Latin-Amerika.

Litteraturens plass i samfunnet.

- Det er vel eit slags teikn i tida at mange vil skrive meir, ja, om ikkje meir politisk, så meir vekk frå den stramme og minimalistiske litteraturen. Mange vil skriva ureint, med å trekke inn mange ulike felt. Det er så mange ting i samfunnet i dag som politikken og dei hegemoniske massemedia ikkje klarer å svare på. Politiken ligg meir over dei verkelege motsningane og ståa i samfunnet. Det skulle, alle fall i teorien, gje rom til at andre, fo eksempel litteraturen, kan ta tak i dess spørsmåla. Viss ein er god nok, skar nok og iherdig nok kan ein få sagt vik ge ting utanfor politikken og media. D kan vera på ulikt vis; det er mykje litter tur som ikkje prøvar å gripe direkte in i samfunnet, men likevel kan det vera ein greier å skrive om ei livserfaring p ein måte som ingen andre har. Eg tru det er ei erfaring som mange forfattara har: det er ein etterspørsel etter ting ei ikkje får fatt i på TV, ein har kanskje gå lei av den type kommunikasjon. Når ei har vore forfattar nokre år merkar ein a det har vorte mykje større oppslutnin om levande, framført litteratur.

KJARTAN FLØGSTAD

Kjartan Fløgstad er ein norsk forfa tar, fødd 7. juni 1944 i Sauda. Ha har skrive både lyrikk og prosa. 1968 debuterte han med diktsamli ga *Valfart*. No er han aktuell med r manen *Grense Jakobselv* (2009), so har selt kring 30 000 utgåver. Ha har motteke mellom anna Nordis råds litteraturpris -78 (*Dalen Por land*), Kritikarprisen -80 (*Fyr og flan me*), Brageprisen -98 (*Kron og mynt* P2-lyttaranes romanpris -06 (*Gran Manila*).

Til leietagerne våre!

Vi må øke husleia deres til 8600 kroner
siden strømmen er blitt så dyr og alt mulig.
Viktig! Snarest betal inn mer på
forskuddskontoen også.

Leif og Ranveig

(Ps. Vi er bortreist en tid fremover, så fint om dere
kan vanne blomstene våre og hente posten)

HVORFOR LEIE DYRT NÅR DU KAN EIE BILLIGERE?

Isrenna er 28 rimelige selveierleiligheter som sannsynligvis er billigere å eie enn å leie.
Pris fra kun 980.000,- (eller mindre enn 4000,-* pr. mnd. med et helt vanlig boliglån i banken).
Nærhet til både UNN/UiT og sentrum, bussholdeplass, butikk rett utenfor stuedøra
og et ungt miljø i området gjør dette til et smart valg.

FULL OVERSIKT PÅ WWW.ISRENNA.NO

* Beløpet er basert på et annuitetslån, 30 års løpetid til 3,45% rente (p.t.) og 10% egenkapital i SpareBank1 NordNorge inkl. omkostn. Månedsbeløpet kan variere ut i fra grad av egenkapital, løpetid og rentesats samt andre forhold, og er å anse som en indikator. Vi tar forbehold om feil og/eller endringer i utregningen

ISRENNA

EiendomsMegler 1

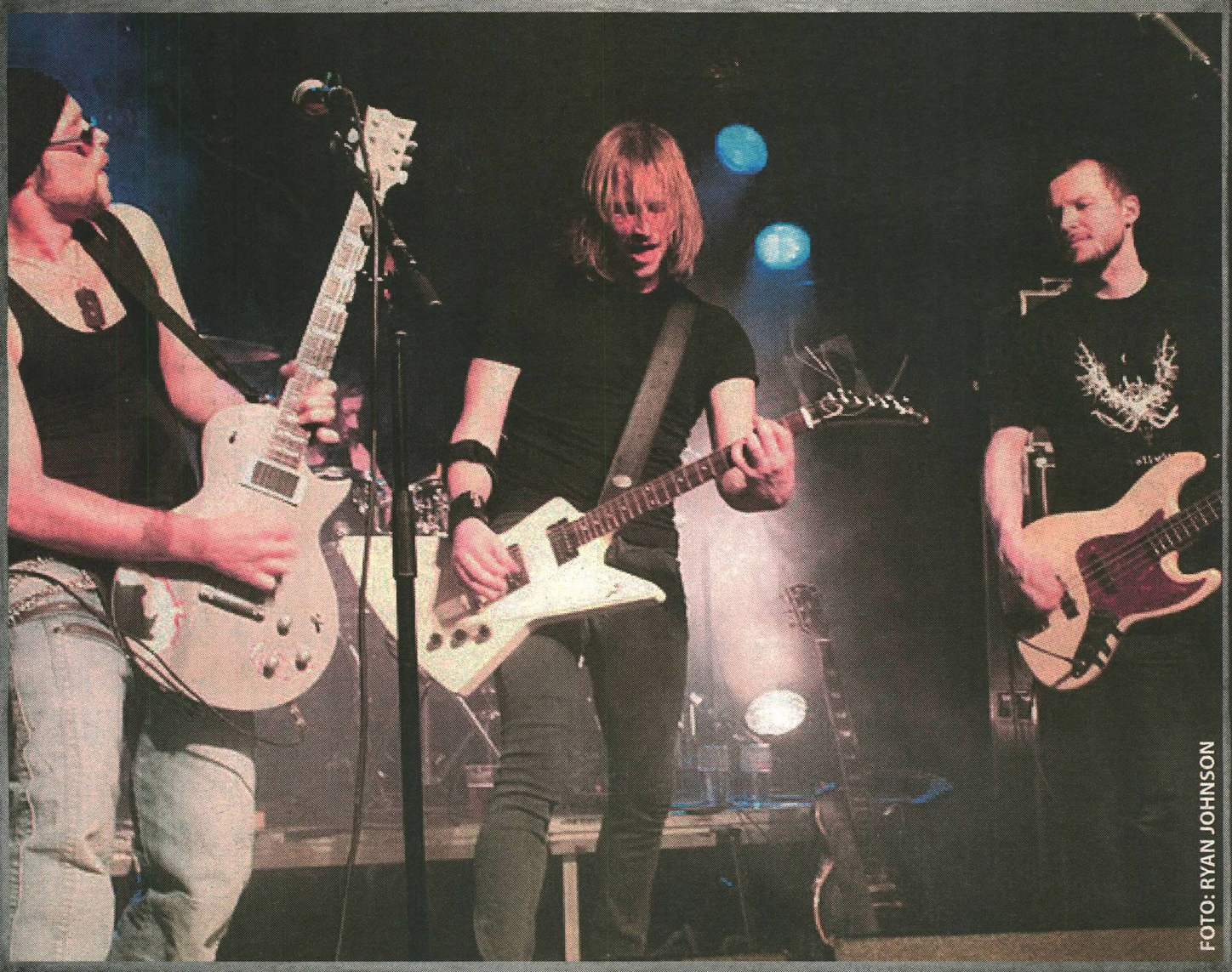

FOTO: RYAN JOHNSON

KULTUR

- Seriestart TIL-Hønefoss s.26
- Har du hørt om iBok? Finn ut mer på s.28
- Musikkanmeldelser s.32

GRY LUKE MUGGERUD
KULTURREDAKTØR
TLF: 77 62 09 63
GRY@UTROPIA.NO

LEDER

Brennhett sjal

«Jeg må ikke bestemme meg om jeg skal være norsk eller pakistansk. Med hijaben kan jeg bare være muslim», sier Zahra Kalsar til Vårt Land den 8. mars. På plakaten hun går med i 8. mars- toget står det «min hijab er min frihet».

Hijab- debatten igjen i Norge, etter at styret i Oslo SV fremmet forslag om å forby hijab i barneskolen. Religiøs bekledning er så absolutt ikke en moderne oppfinnelse, og heller ikke avgrenset til islam. Hva er det dermed ved hijaben som provoserer så voldsomt? Mange motstandere, de aller fleste av dem av vestlig opprinnelse, sier de er i mot hijab fordi de ser på det som kvinneundertrykkende siden det er kun kvinner som i noen land er pålagt, men de fleste steder kun oppfordret til å gå med hijab. Ironisk er det, med tanke på alle de utseendemessige finesser som underforstått er pålagt vestlige kvinner: Tettsittende klær, sminke, smykker, stylet hår. Enda det ikke er noen lov som pålegger en å se ut på en spesiell måte, er det underforstått på de fleste arbeidsplasser at en skal se «presentabel» ut. Mange arbeidsplasser innen serviceyrket oppfordrer til og med kvinnelige ansatte til å sminke seg.

Dermed er det betimelig å spørre seg om det ikke er det faktum at hode og hår er fullstendig tildekket av hijaben, som at den er et klart symbol på at personen som bærer den er muslim, noe altfor mange ser på som en trussel mot det vestlige demokratiet. Hvis en dykker litt dypere skal det ikke mye forskning til for å bli klar over at det finnes omtrent like mange tolkninger av religion som det finnes religiøse mennesker, og at bruken av hijab, eller det å kle seg hijab ikke på noen måte er samsvarende med at en person er islamist. Mange unge kvinner som kler seg hijab er også ekte «fashionistaer», og på nettet finnes det side opp og side ned med blogginnlegg om hijab- mote, som for eksempel de siste hijab- vennlige trendene fra verdens motehus.

Samtalen

Hvem: **Kristin Marie Berstad**
Hva: **Forfatter**
Hvorfor: **Aktuell med romanen Ynde**

TEKST: GRY LUKE MUGGERUD
FOTO: PRESSE

Når og hvorfor bestemte du deg for å begynne å skrive?
- Jeg har skrevet dagbok og små fortellinger siden jeg lærte å skrive, men det var først da jeg var 23 og begynte på Skrivekunst- akademiet at det ble alvor. For meg handler skriving hovedsakelig om gleden over språket, men også om å bygge ut historier og forme det jeg ser og tenker.

- Du er også student, er forfatterskapet en sidegeskjeft eller er det nå en fulltidsjobb?
- Ingen av delene. Jeg er forfatter hele tiden, det er umulig å legge fra seg, men betalingen er langt fra tilsvarende en fulltidsjobb.

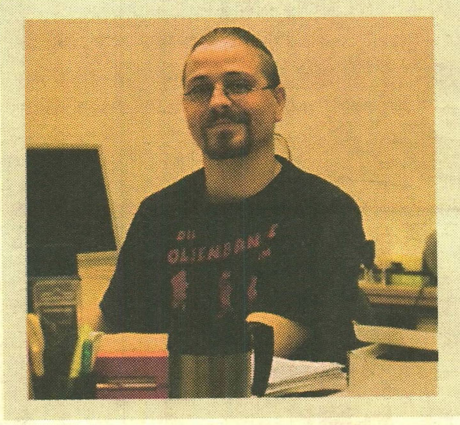
- Hva inspirerer deg før og imens du skriver?
- Jeg forsøker å alltid holde sansene åpne, og se hva jeg kan bruke litterært. Jeg kan også ta utgangspunkt i et felt, i *Ynde* er det dans jeg utforsker. Romanskriving kan være en måte å lære på, men det er det estetiske uttrykket som er det bærende elementet.

- Du er en forholdsvis ung forfatter, føler du at du har nok livserfaring til å skrive om andres liv?
- Nei. Men det er romaner jeg skriver, ikke faktabøker, så da kan jeg ta meg mine friheter.

- Ord som går igjen i beskrivelsen av hovedpersonen og fortelleren i *Ynde*, Maria, er «egoisme», «selvopptatthet» og «hensynsløshet». Hvorfor ønsket du å skrive en bok med denne typen protagonist?
- Maria er motsetningen til hovedpersonen i min forrige roman, *Tvang*. Mens hun var konstant engstelig og var for andres følelser, er Maria totalt hensynsløs. Maria er en kunstner, og jeg ville undersøke hva et sånt yrke kan medføre av omkostninger for kunstneren selv og, ikke minst, omgivelsene.

- Du har fått mye skryt for Ynde. Blir det lenge til neste roman fra deg?
- Jeg jobber med et nytt prosjekt, men vil denne gangen jobbe mer med bakgrunnsstoff og tekniske utfordringer som fortellerstemme og komposisjon. Og så skal jeg jo skrive masteroppgave, da. Så ikke neste år, i hvert fall.

Anmeldelse av *Ynde* finner du på side 31.

A call for president

The Student Society/Studentsamfunnet is looking for a new president, but so far it has yet to find any candidates. The organization is looking for someone with visions of the direction that the student society can be run, with the help of the organization's 5-member board. This role is a very good way to get acquainted with the details of the university's employees, structure and functions. According to the current president, Paul Bednorz, the future president will have an easy time taking over because the organization is running smoothly, and as well, the future president will become the face of the *Student Society*.

Konsentrerte korgutter under øvelse i aud. max.

15 år med latter og sang

Hver torsdag fra 18 - 21 samles det rundt 35 sangglade mannfolk fra alle universitetets kriker og kroker i Aud. Max i administrasjonsbygget.

Tekst: SOLGUN TVEIT
Foto: RYAN JOHNSON

Med et krevende, klassisk reportoar, høyt sanglig nivå og en dyktig dirigent sikter Det norske mannskor av 1995 på å bli Tromsø og Nord Norges svar på de store klassiske akademiske mannskor i universitetsbyer som Oslo, Trondheim og Stockholm.

Ingen motsetning

Og det var avanserte toner som fylte auditoriet på torsdag, da mannskoret hadde sin ukentlige øvelse i forkant av sin jubileumskonsert som arrangeres 20. Mars. Det å sikte høyt trenger imidlertid ikke gå utover den sosiale kvaliteten - det kom klart fram av den muntre stemningen på øvelsen. Og det sosiale har en høy prioritet hos mannskoret. I tillegg til øvelser har de sosiale sammenkomster av forskjellig slag- middag før øvelsen, viltaften og øvingshelger.

Kormedlem Trond Trosterud påpeker at koret i tillegg til å være musikalsk dyktig også har et godt sosialt miljø, og at det å synge i mannskor er givende på mange plan:

- Når jeg synger hører jeg at stemmen min går inn i en sammenheng, og det synes jeg er flott.

Kormedlem Trond Trosterud

- Når jeg synger hører jeg at stemmen min går inn i en sammenheng, og det synes jeg er flott. Vi bruker mye tid på det musikalske uttrykket vårt, og vi har et variert reportoar med både ny og gammel musikk.

Varierende oppdrag

Siden oppstarten i 1995 har koret fått et økende antall oppdrag som underholdning under fødselsdager, bryllup og gallamiddager. I tillegg holdes én større konsert hvert semester, av og til i samarbeid med andre. Blant annet holdt koret i 2008 konsert med Tromsø byorkester. Lørdag 20. mars holder koret jubileumskonsert i Sparebankens festsal, der alle er velkomne til å høre på. Dirigent Bjarne Isaksen har i den anledning satt sammen et program bestående av nordiske sanger fra det klassiske mannskorreportoaret, og tidligere kormedlemmer skal her få bli med på et par av numrene.

Ingen skyhøye krav

I begynnelsen av hvert semester har koret opptak av nye sangere, og Isaksen påpeker at selv om det er opptaksprøve stilles det ikke så skyhøye krav som noen kanskje tror.

- Vi prøver jo å holde et visst musikalsk nivå, så det er viktig å ha et nogenlunde godt øre. Erfaring med notelesing og sang er selvfølgelig et pluss, men det er ikke noe krav. Det aller viktigste er å ha veldig lyst til å bli med i koret!

DET NORSKE MANNSKOR AV 1995

- Ble stiftet i 1995, og feirer i år sitt 15-års jubileum.
- Har et variert reportoar av nye og gamle klassiske verker, viser og salmer.
- Nåværende dirigent er Bjarne Isaksen, som vikarierer for Hanne Sofie Akselsen fram til mai i år.
- Koret er åpent for mannlige studenter og ansatte i de akademiske kretsene i Tromsø, samt andre med akademisk tilknytning.
- Har opptaksprøver og opptak av nye medlemmer i begynnelsen av hvert semester.
- 6. Jubileumskonsert holdes 20. Mars kl. 16 i Sparebankens festsal, der alle er velkomne. Fri entré.

Teaterets ba

Lise Berg er kostymemaker ved HT.

Når vi ser på et teaterstykke på Hålogaland teater, ser vi et ferdig regissert stykke. Utropia har derimot tatt turen bak scenen for å se hvordan man forbereder seg til en ny forestilling. Uten planlegging blir det ikke noen produksjon

Tekst: STEWART HÅSETH
Foto: PRZEMYSLAW JASINSKI

Da vi gikk gjennom HT, var arbeiderne i full gang med å forberede forestillingene *Mens vi venter på Godot* av forfatteren Samuel Beckett, og *Karius og Baktus* av Torbjørn Egner. Med på turen rundt var Johanne Sæterbakk, som er markeds- og informasjonskonsulent ved teatret.

- For å holde en forestilling på Hovedscenen, må man lage kulisser som dekker 16x13 meter. På Lysistrata, som går nå, har man dekket hele scenen med store klosser av isopor, som blir til ulike deler av scenesettingen i løpet av forestillingen, forklarer Sæterbakk. Dette krever mye planlegging, noe scenemester Jeroen DeGroode kan skrive under på.

- Det er utfordrende å planlegge et nytt stykke for en scene, sier DeGroode. Vi må forsøke å gjøre det nytt, samtidig som det ikke skal være noe som blir totalt ukjent for vårt publikum. Derfor må vi lage en produksjonsplan som er fleksibel, slik at vi kan få den slik vi ønsker.

Produksjonen av en kulisse

For å lage en kulisse er det mange arbeidsprosesser som må gjennomføres før det ferdige resultatet kan vises på scenen. Derfor har HT nesten 30 personer som er ansatt for å forberede det som skal bli rammen til forestilingene. Teateret har egen smed, og det er han som lager alle rammeverkene som kulissene festes til.

- Rammene lager vi i aluminium, og dette er noe som må tilpasses sammen med det som lages i treavdelingen, sier smeden Anders Molid. Jeg er med på alle produksjonene, noe jeg synes er utfordrende og artig. Dette er en jobb som aldri blir kjedelig, da det stadig er nye utfordringer. Samtidig må vi ha høyt arbeidstempo, da vi som regel har kun fem til seks uker på å lage alt som skal på scenen.

Vegg i vegg ligger snekkerverkstedet, hvor de lager de ulike installasjonene som skal festes på rammeverkene. Dette er noe Børge Kvaal kan godt, da han har vært med siden begynnelsen i 1972.

- Ja, bortsett fra en periode på 6 år på 80-tallet, har jeg vært med i hele HTs historie, smiler Kvaal. Jeg har også i perioder vært scenemester, men jeg er glad vi har så flinke folk der nå. Det som kan være den største utfordringen er faktisk at mange at forestillingene senere skal på turne i Troms og Finnmark. Derfor bør ingen kulisser være tyngre enn 30 kg, samtidig som de skal bygges slik at de passer inn i turnebussen. Når det gjelder gjenbruk, tar vi selvsagt vare på det meste av metall. Likevel er det mange kulisser vi rett og slett må kaste etter endt forestilling fordi vi ikke har lagerplass til dem.

Når metallet og treverket er montert sammen, er det maleren Bo Bisgaar som får æren av å fullføre verket.

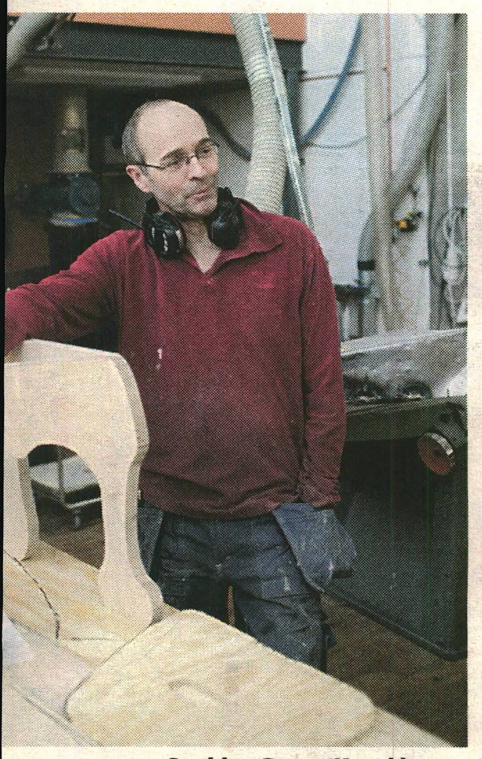
- Når kulissene kommer fra de andre avdelingene, er det fremdeles mye jeg må gjøre, sier Bisgaar. For å få dem ferdig, må jeg ofte først kle dem med isopor slik at kulissene får den formen scenemesteren ønsker å ha på dem. Deretter må jeg kle dem med stoff, slik at ikke skuespillerne skader isoporen under fremføringene. Til slutt maler jeg dem, slik at jeg kan få frem de effektene man ønsker å få på scenen ☒ slik du kan se på det treet vi har laget til forestillingen *Mens vi venter på Godot*. I motsetning til originaloppsetningen, skal vi ha et tre som sakte reiser seg under selve forestillingen. Derfor har vi måtte lage dette treet slik vi har gjort her.

Klær skaper folk

Kulisser er likevel ikke alt. Uten de riktige kostymene hadde det ikke vært så mye show å sette opp.

- Ja, vi er stolte over at vi kan lage nes-

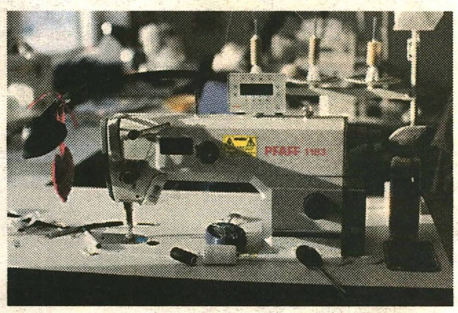
kside

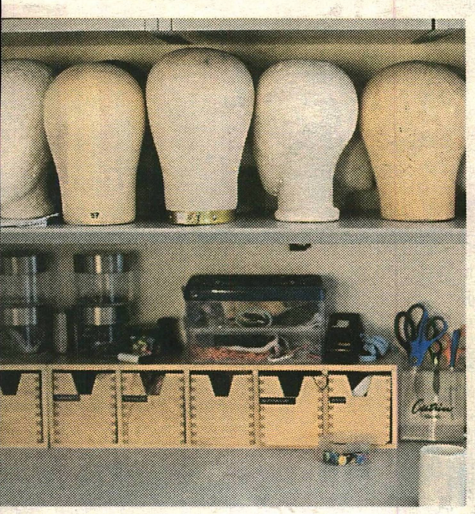

Snekker Børge Kvaal lager rekvisitter i verkstedet på HT.

ten alt selv her på systua, sier Liv Henriksen, som er ansvarlig for denne avdelingen. På Karius og Baktus lager vi faktisk alt fra grunnen av, så det kan bli veldig hektisk da ikke alle har samme størrelse. Likevel er det en god jobb, og vi får virkelig brukt våre kreative evner.

- Akkurat nå er vi i ferd med å lage listen over kostymene til *Drømmespillet* av August Strindberg, sier den nyutdannede kostymemakeren Lise Berg. Dette er noe som vi synes er spennende, da det er så mye forskjellig ved de ulike oppsetningene.

Kyllingbein og sommerfugler

På scenen er det også andre ting som må på plass før det kan bli en forestilling, nemlig rekvisitter.

- Akkurat nå sitter jeg og skrubber kyllingbein, som en av hovedpersonene skal ha i kofferten sin, ler rekvisitør Linda Nilsen. Men her går det i alt fra boreutstyr til *Karius og Baktus* til sommerfugler som skal brukes i *Drømmespillet*.

- Ja, det er mye som skal på plass, og ofte må vi bare finne noe som ligner på avstand, avslører Paul Dzur, som er ansvarlig for rekvisittavdelingen. Jeg har akkurat fått inn en liste til en forestilling som skal gå til høsten, og vi må bare lage eller skaffe alt som står på listen. Scenografen er jo ansvarlig for stykkets utseende og vil sjelden gå på akkord med det kunstneriske uttrykket han eller hun forsøker å skape.

Dette var et knippe av dem som sørger for at nettopp *du* skal få en god opplevelse når du er på en teaterforestilling. Selvsagt er det med skuespillere, musikere og lys- og lydcrew for å få showet i havn, men dem får du heller se etter neste gang du er på Hålogaland teater.

Marte Guttulsrød er på utveksling ved universitetet i Berkeley.

Reisebrev fra sambandsstatene

KORRESPONDANSE
AV: MARTE GUTTULSRØD

Hei og hopp alle UiT medstudenter!

Jeg er nå godt inne i mitt andre semester her i Berkeley, og tiden som utvekslingsstudent er fantastisk! Berkeley er tradisjonelt kjent som et eliteuniversitet med politisk engasjerte studenter, plassert i et område med uendelige tilbud på kulturfronten. En av de største utfordringene er egentlig å måtte velge i mylderet av konserter, utstillinger og forestillinger. San Francisco er selvsagt et kulturmekka, men det er også mye spennende å finne i lokalområdet. Intimkonserter i bortgjemte gatestrøk i Oakland (noen få kilometer sør for Berkeley) byr på mange musikalske perler. Men hvordan står det egentlig til med den politiske arven fra seksti-tallet?

Ytringsfrihet og 'civil rights' stod på agendaen da studenter tok til gatene for over førti år siden. Et inkluderende universitet kan sies å ha vært den viktigste kampsaken, noe som fremdeles er tilfellet anno 2010. Kun 28% av universitetets budsjett blir dekket av California. Finanskrisen har som kjent forverret delstatens økonomiske situasjon betraktelig, noe som går ut over studentene og utdanningssystemet generelt. Fra og med høstsemesteret 2010 vil det koste undergraduate studenter $ 10,302 (over 60.000 NOK) å fullføre et studieår. Her er det ingen lånekasse som sørger for lik tilgang uavhengig av økonomisk status, noe som vil si at alt avhenger av foreldrenes mulighet og villighet til å betale eller ta opp lån for å finansiere barnets utdanning. Stipend tildeles kun en forsvinnende liten del av de aller fattigste med gode karakterer (og en god porsjon flaks). Studentavgiften har økt med ufattelige 109% siden 2004, og i august i fjor advarte ledelsen om at de ville bli nødt til å øke denne med ytterligere 32%. Dette førte til store demonstrasjoner og frustrasjon blant både studenter og universitetsansatte, hvor over 5.000 møtte opp til protest den 24. September 2009. Selv om dette ikke forandret på vedtaket om avgiftsøkningen, ga det et klart signal til både universitetsledelse og myndigheter om at folk ikke finner seg i at utdanning utvikler seg til å bli et privilegium, og ikke en rett. Studenter, lærere, professorer, universitetsansatte og andre engasjerte borgere fant sammen og uttrykte frustrasjon og sinne. Mobilisering og demonstrasjoner skjedde også sist 4. mars i år, og denne gangen var det omfattende aktivitet ikke bare i California, men også i 14 andre delstater rundt om i landet.

Som norsk student fra det sosial-demokratiske 'paradiset' Norge har det vært vanskelig å forstå hvordan det er mulig for 'the land of opportunities' å ha et så dysfunksjonelt system som hindrer millioner av potensielle studenter adgang til høyere utdanning. Ettervirkingene av finanskrisen på det amerikanske arbeidsmarkedet føles også nærme når venner og bekjente mister jobben og blir gående arbeidsledige i månedsvis til tross for iherdig jobbsøking. Mobilisering og engasjement for å forsvare 'public education' er uansett viktige lyspunkter som forhåpentligvis vil bidra til forandring i budsjetteringen og organiseringen av det amerikanske utdanningssystemet. Utdanningsmuligheter for alle, uavhengig av klasse og etnisitet, er tross alt et av de viktigste kriteriene for at mer rettferdig samfunn.

God påske!

Kvinner (guder, menn) o

- «moro- fakta» om religion og klær.

«Klær skaper folk» er det ordtak som sier. Innenfor de fleste religioner har det i gjennom århundrene funnes regler for påkledning. Nedenfor følger et lite utvalg av noen av de plaggene som fortsatt er i bruk i dag.

Tekst: GRY LUKE MUGGERUD
Foto: PRESSE

TURBAN

Innen sikhismen bærer menn turban, men hodeplagget er allikevel ikke begrenset til de som tilhører denne religionen. Plagget ble også båret av menn i Europa på 1400- tallet, og som moteplagg for kvinner på 1900- tallet. Grunnen til at sikher skal bære turban er at de ser på den som en gave fra sin guru som de kroner seg selv med. Under turbanen skal sikher ha uklippet hår og skjegg.

HAREDI- JØDENES KLESDRAKT

Innen jødedommen sees det å bære sorte klær på som «divrai yirah shomayim», som betyr å «frykte himmelen». Det med å bære sorte klær sees som en måte å distansere en selv fra resten av omverdenen. I tillegg ønsker ikke Haredi- jøder å bære moderne klær, da det er fare for at disse ikke er anstendige nok. Foruten disse grunnene er det kulturelle grunner til at Haredi- jøder bærer akkurat det antrekket de gjør, det har blitt utviklet etter et ønske om å ha en felles identitet. Både menn og gifte kvinner bærer hodeplagg til enhver tid. Menn bærer kippa, og kvinner velger hva de ønsker å dekke til hodet med. Parykk, skaut eller hatt er vanlige tildekninger.

HIJAB

I følge koranen skal muslimer kle seg anstendig og dekke til awrah. Awrah defineres forskjellig. I sunni- islam viser det hos menn til området mellom navlen og lårene. Kvinners awrah diskuteres fortsatt, men mange muslimer mener det viser til hele kroppen, med unntak av ansikt og hender. Salafi- muslimer mener at ansikt og hender også skal dekkes til. Hijab kan referere til selve hodeplagget kvinner bærer, eller mer generelt det å kle seg anstendig.

Kilder: www.religiousfashion.org/jewish/ og www.wikipedia.com

klær

RELIGIØS MOTE

De siste årene har flere religiøse symboler dukket opp som tilbehør i moteverdenen. Smykkekors har lenge vært en farsott, hos rappere kan en tro ordtaket deres må være «jo større, jo bedre». I tillegg ble det såkalte kabbalah- armbåndet veldig hipt å bruke etter at Madonna meddelte at hun studerte kabbalah, som er en tolkning av Tora. Den røde tråden skal visstnok beskytte kjendisene mot «det onde øyet».

Bavaria for Beginners

KORRESPONDANSE

AV: EVA THÖNE
FOTO: VICTORIA MASSA-HARU DA SILVA

The visit to a typically Munich restaurant made my Norwegian friend Eili very happy: Amidst waitresses with *dirndl* dresses who were drawing beer in impressive two liter-beakers and bearded men who were eating as much sauerkraut with potato dumplings that the buttons on their hunter green loden coats almost bounced, she took a big bite of marinated beef and said happily: «This is exactly how I`ve always imagined Germany».

Indeed is Munich with a population of almost one and a half million not only the third biggest city in Germany, but also a place where German clichés are permanently celebrated. And I am not only talking about the world-famous Munich *Oktoberfest* where each autumn more than six million tourists with Bavarian arrays sway happily drunken back and forth accompanied by the rhythms of traditional Oompah bands – Munich cultivates German stereotypes all the year round: In the touristic beer palace *Hofbräuhaus*, tall men with blond hair and firm calves in alarming short leather trousers play accordion, while being surrounded by Japanese travelers who spread the fairy tale of the lusty German man with their digital cameras into the big, wide world. In the shop windows of the fancy *Maximilianstreet*, every Munich haute couture designer displays a generally tasteless, but with regard to price unbelievable decadent collection of *dirndl* dresses. And even in the hip district *Glockenbachviertel*, you don´t get rid of the Oktoberfest-effect: The furniture in the trendy pub *Trachtenvogl* mixes 60`s retro chic with cuckoo clocks and hunting trophies.

What many foreign visitors of Munich don´t know: Oktoberfest, dirndl dresses and leather pants are Bavarian traditions – but not German ones. I was born and raised in a city in Loxer Saxony, in the geographical centre of Germany. Before I moved to Munich for two months in order to do an internship at a newspaper, I had never eaten dumplings in my whole life. I don`t own a *dirndl*, and I am not planning to ever buy one. I observe alarmingly short leather trousers with a healthy mistrust because I am still not sure which part of the male body they really accentuate. And a tall, blond man is for me not German, but Swedish (I am not sure why I think that. Maybe Stockholm cultivates in numerous Ikea and H&M- shops the same blond-cliché for tourists whom Munich displays with the musicians in the *Hofbräuhaus*?) Relating to traditions, Germany is not *dirndl* and oompah music, but deeply divided: The people in the North don´t usually eat sauerkraut but you`ll find many traditional fish dishes. In Hessen, a state in the centre of Germany, a woman owns as traditional array, instead of a dirndl with corsage, a colorful dress and a small red hat. In the eastern states, some celebrations don´t have anything to do with getting drunk in a beer tent, but with traditions which have survived from USSR-times.

Not only me, but many Germans observe Bavarian leather pants with a healthy mistrust. In my personal opinion this mistrust arises also because many foreigners try to talk about Oktoberfest experiences when they meet a German. And that can make the German very, very sad because he is from Berlin and has never seen a beer tent in his whole life. When the foreigner notice this sadness and tries to be polite by starting a conversation about Rammstein, Angela Merkel or motorways, the German gets even sadder – but that´s another issue.

On one hand, it`s surely questionable if Bavaria is among the sixteen German states the best one to represent German culture. On the other hand, while eating dumplings with my friend Eili, I had to admit: Bread dumplings may be not typical German. But they are definitely very tasty.

ABOUT EVA THÖNE

- She studied political science in autumn 2009 at the University of Tromsø.
- In 2010 she worked as an inturn for two months in Munich at the editorial office of the *Süddeutsche Zeitung*, a big German newspaper.

To mål og en balljomfru

TIL hadde ikke noe problem med å feie Hønefoss av banen i årets seriestart på Alfheim.

Tekst: GRY LUKE MUGGERUD
Foto og ill.: TONJE KARLSEN

Tromsø fyrte opp seriestarten med fyrverkeri på Alfheim søndag kveld. På tribunen satt 3702 publikummere, deriblant en skribent med lite greie på fotball og en fotograf med spilleerfaring.

Første noensinne

Dette var Hønefoss sin første kamp i tippeligaen noensinne, og det er tydelig at ringerikene trenger litt mer trening for å nå opp. Desperasjon er med en gang å spore hos noen av hønsa, de river og sliter i TIL-spillerne, men til liten nytte. Lite tid blir tilbrakt på TIL sin banehalvdel. Imens hutrer publikum, det er kaldt, men varmen holdes ved å rope, synge og klappe - stemningen er med andre ord på topp.

Endelig mål

I første omgang kan noen av TIL-spillerne observeres krabbende, enten etter å ha falt eller prøvd å rømme fra de tafsende HBK- spillerne. Etter at de har kommet seg opp på to bein ut i andre omgang, blir det endelig mål for Tromsø i det 59. spilleminutt. Nummer 18, Tommy Knarvik, står for det. HBK fortsetter å kjempe, og 64. minutt ender det med gult kort til deres nummer 28, Christian Traore. I 83. minutt kommer det andre målet til TIL, denne gangen takket være Rushfeldt og en målgivende pasning fra Thomas Drage, som debuterte under søndagens kamp (Skribentens forslag om derfor å kalle ham en balljomfru blir dessverre nedstemt av fotografen med fotballekspertise). Etter målet ser folk ut til å ha fått nok av å sitte ute i snøværet, og begynner å bevege seg hjemover i god tid før det blir blåst i fløyta.

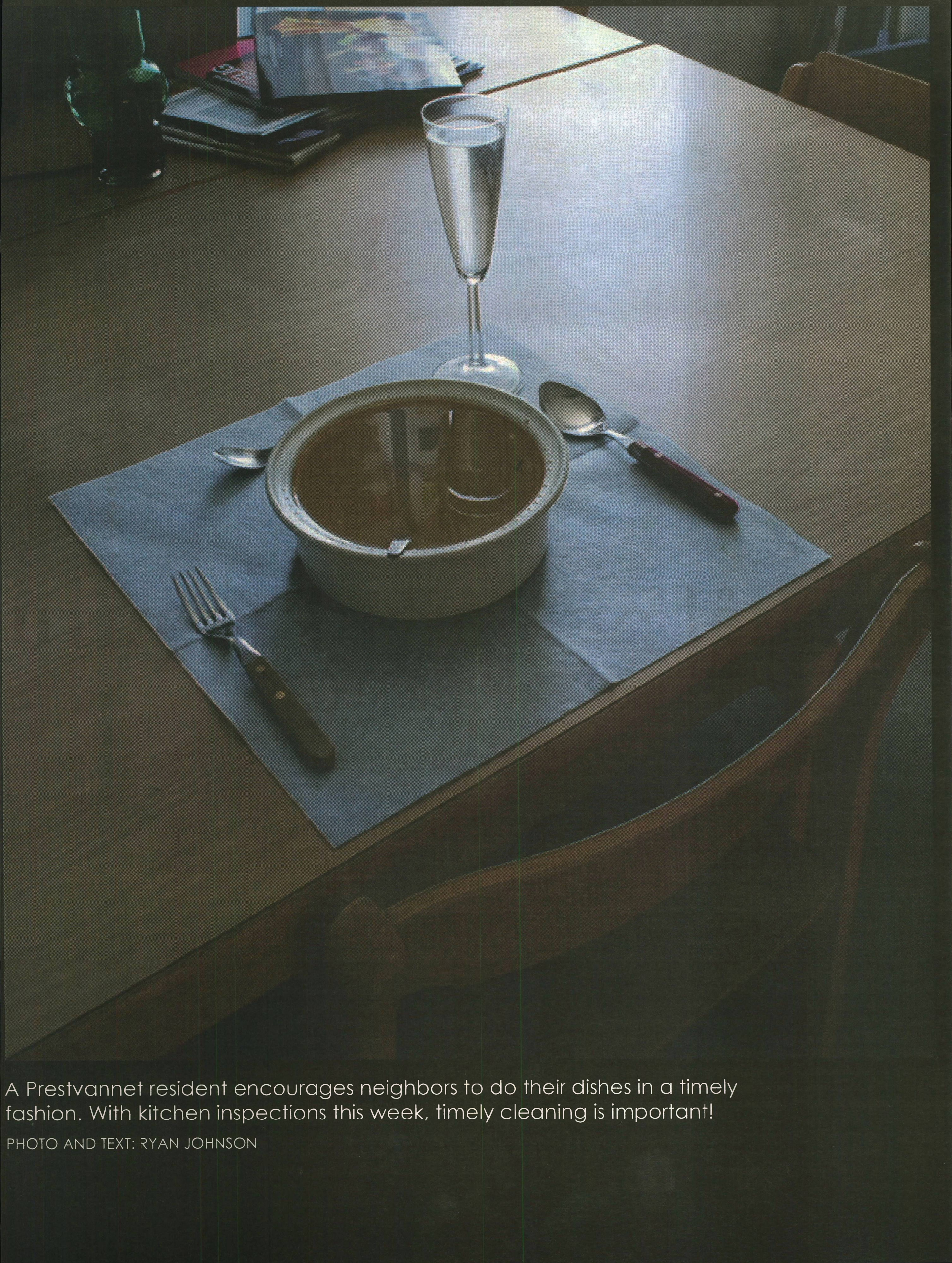
FAKTA OM KAMPEN

- Hva: Seriestart Tippeligaen
- Hvor: Alfheim stadion, Tromsø
- Når: Søndag 14. Mars
- Resultat: TIL- HBK 2-0
- Værforhold: Snøfall

Lagoppstilling HBK
4-4-1-1
Keeper: (1) Thomas Solvoll
Forsvar: (28) Christian Traoré, (2) Frode Lafton, (6) Kristjan Örn Sigurdsson, (7) Kjetil Byfuglien. Midtbane: (19) Aleksandr Dmitrijev, (18) Rune Bolseth, (10) Umaru Bangura, (16) Tor-Øyvind Hovda.
Angrep: (25) Paul Obiefule, (20) Davy Claude Angan.

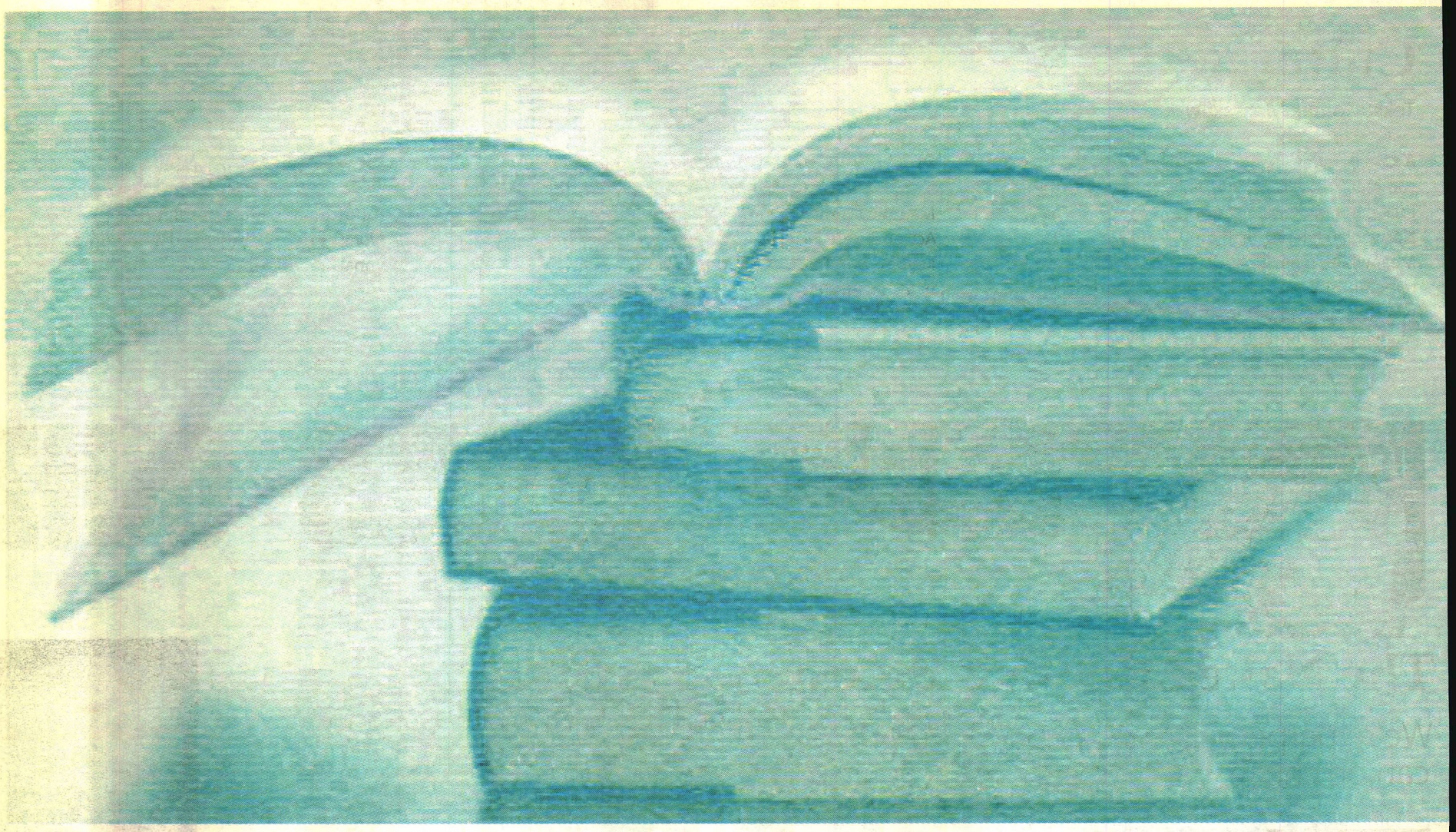
Lagoppstilling TIL
4-3-2-1
Keeper: (12) Sead Ramovic
Forsvar: (4) Jade North, (3) Fredrik Björck, (7) Miika Koppinen, (16) Hans Åge Yndestad. Midtbane: (18) Tommy Knarvik, (11) Ruben Yttergård Jenssen, (26) Tom Høgli.
Angrep: (17) Remi Johansen, (20) Mohammed Ahamed Jama, (10) Sigurd Rushfeldt.

A Prestvannet resident encourages neighbors to do their dishes in a timely fashion. With kitchen inspections this week, timely cleaning is important!

PHOTO AND TEXT: RYAN JOHNSON

Resirkulering av pensumbøker - ja takk!

Norske studenter bruker hvert semester tusenvis av kroner på pensumbøker og kompendier som i større eller mindre grad brukes i tre måneder for så å bli overflødige.

TEKST: ASTRID JOHANNA SØMHOVD
ILLUSTRASJON: VICTORIA BEZBORODOVA

Hva gjør du med forrige semesters pensumbøker? Søpla, innerst i bokhylla, garasjen? Hva med å selge dem?

iBøker for iStudenter

Internettjenesten iBok.no er en portal for kjøp og salg av blant annet pensumbøker som eieren av en eller annen grunn ikke lenger trenger. Nettstedet ble lansert i 2005, og i løpet av det første året formidlet de kjøp og salg av drøyt 6000 brukte bøker til en samlet nypris på rundt 2 millioner. Bak ibok.no står det en gruppe studenter fra Trondheim, Oslo og Bergen. Tjenesten påberoper seg å være Norges største tjeneste for kjøp og salg av brukte pensumbøker. (I-en i navnet står for *innovation* og har ingen forbindelse med Apples i-konsept.)

Ut fra antallet bøker til salgs i Tromsø sammenlignet med de andre store universitetsbyene, kan man anta at ibok- tjenesten ikke er godt kjent blant studentene her. Oslo er desidert størst med 2951 fagbøker til salgs. Dette er kanskje ikke så rart siden UiO er det største universitetet, men de er også det eneste av de store lærestedene som har lenket til ibok.no fra nettsidene sine. Trondheim er ikke langt bak med 2256 fagbøker til salgs, så kommer Bergen med 938 og Stavanger med 312. Nederst på lista ligger Tromsø med 130 fagbøker til salgs. (Tall hentet 12.03.10 på ibok.no) Nytt av våren 2010 er muligheten for å søke opp pensumbøker ved hjelp av fagkode. Denne funksjonen er kun tilgjengelig for studenter ved NTNU og er fortsatt under utvikling.

Markedsplassen

Universitetet i Tromsø har en elektronisk korketavle som, blant annet, formidler kjøp og salg av diverse. Her kan man selge og kjøpe brukt pensumlitteratur. Og selv om tavla er delt inn i videre kategorier, ser det ut som «bøker, læremidler og spill» stort sett formidler skolebøker. Men denne tjenesten er heller ikke veldig my brukt ser det ut som. Per 12.03.10 ligger det 29 «selges»-annonser ute, den eldste datert 11.01.10. Man skulle tro at flere studenter var interessert i å både selge og kjøpe brukte pensumbøker, og det gjør de nok også. Men kanskje kan tjenester som ibok.no og markedsplassen på UiTs nettsider være med på å gjøre livet litt enklere for Tromsøstudentene. Hvis de bare visste om dem...

Earth Hour 2010

Earth Hour 2010 takes place on March 27 from 20.30 to 21.30 local time. Earth Hour is sponsored by the World Wildlife Fund and the idea is that each household should switch off all lights and electrical appliances for at least one hour to raise awareness of the environmental impact of energy production. Major cities also participate by switching off the illumination of famous landmarks. Earth Hour 2009 was a great success with a total of 88 countries and 4088 cities participating in the event. Check out the Earth Hour website for more information.

www.earthhour.org

Cultural Blurbs

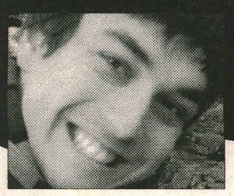
Tekst: Tomek Mossakowski

A spat of names have recently been released by Tromsø's summer festivals. Bukta have announced that Danish rock band Mew will headline along with US band Clutch. Norwegian talent is lead by Sivert Høyem and Navigators. Meanwhile, mainstream festival Døgnvill have secured national legends A-ha, who last year announced they were splitting after almost two decades. Tickets are already on sale for both festivals.

Spellemannprisen 2010, held on 6th March, saw Noora Noor take Best Female Artist and Sivert Høyem take Best Male. Röyksopp took home two awards for Best Electronic Act and Best Popular Composer, while newcomers Donkeyboy won three of the categories they had been nominated in. Alexander Rybak was honoured with Spellemann of the Year.

Local legends Röyksopp have set a release date for their next album, *Senior*. Hitting the shelves in April, the album will be more mature in sound than previous release *Junior*. The duo has described the album as having an "autumnal mood" to it.

UNCLE TOMEK'S NORTHERN LITES

The Naked Chef needs a slap

We're perpetually lead to believe that cooking can be cheap, easy and fun. Think again.

TEKST: TOMEK MOSSAKOWSKI
FOTO: PRIVAT

I've recently decided to start cooking real dinners, rather than stuff that has "Ready in 20 minutes!" on the front of the packaging. Dr. Oekter and I fell out: there was no hope of fitting into my summer swimsuit if we were to remain friends.

«you're left to discover that you have concocted enough food to feed Jesus *and* 5000 of his friends.»

200ml of seriously?

Unfortunately, cooking is a complete joke. It's prohibitively expensive to begin with; the day I decided to make Jamie Oliver's *Parmesan Chicken Breasts With Crispy Prosciutto Ham* was the day Coop's share prices must have rocketed. It's not only the ridiculous ingredients required (Dijon Mustard, two sprigs of thyme, good quality black bean sauce), it's the sheer quantity of them.

Imagine my surprise to find that one of Jamie's 20-minute meals contains no less than 14 ingredients, of which some are: punnets of cress (pardon?), whisky (as if there's any left in the bottle) and a dessertspoon of ketchup. A dessertspoon?! Fear not, Studentsamskipnaden equipped each kitchen with the correct set of spoons and an etiquette guide on how to use them! Only the other day I was disgusted to see my roommate using a soupspoon for his tiramisu.

Sharing leads to war-faring

Shared kitchens are not exactly the place to begin experimenting with your new found hobby. Try making *Griddled Trout Topped With Mustard And Oats* in a kitchen that has never known hygiene. Half the effort is cleaning up the place *before* you decide to get your munch on.

Facilities aren't great either: *Simple Pan-Fried Trout* becomes *Burnt Trout Scraped Off Cheap Non-Stick Frying-Pan*. Some of the ovens at Åsgård are so old they need to be primed like an explosive to conduct any sort of heat. Nearly everything has a fine layer of grease over it, including the washing up towels. The knives are about as blunt as a kick in the face: finely chopped chicken breast becomes hacked flesh.

Tupperware to the rescue

Cooking was not designed for the single man. Once you've remortgaged your house and bought the punnets, sprigs and dessertspoons, inflicted considerable amount of pain on yourself, destroyed the kitchen and set off the fire alarm twice, you're left to discover that you have concocted enough food to feed Jesus *and* 5000 of his friends.

A hankering for lasagna can leave you eating it for days. By the end of the week you'll never want to see ground beef again. Why can't supermarkets invest in 'Living Alone? You Sad Bastard!' sizes? Instead we're forced to buy giant tubs of cream, an entire minced cow and a loaf of bread the size of a small vehicle. This last one is the worst: having to make your way through 20 slices of mundane bread is both depressing and daunting.

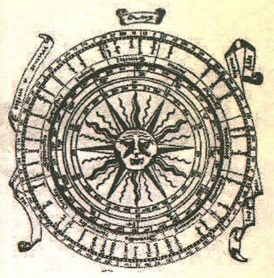
Tupperware to the rescue: put the extra portions into containers and into the freezer for a lazy day! Yeah right, what student is that organized? You can expect to be eating soggy lasagna out of the dish it was cooked in for a month. (Apologies Jamie, we love you really).

MARS-QUIZ

Planeten
1. Hva eller hvem er planeten Mars oppkalt etter?
2. Hvorfor er Mars oppkalt etter denne figuren?
3. Hvor mange naturlige satelitter har Mars?
4. Hva er gjennomsnittstemperaturen på Mars?
5. Finnes det vann på Mars?

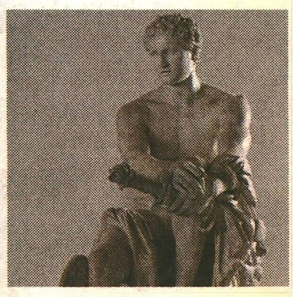
Måneden
6. Hva heter kalenderen Mars tilhører?
7. Hvor mange dager har Mars?
8. Hva eller hvem er måneden Mars oppkalt etter?
9. Hvilke nummer i rekken var Mars i romernes opprinnelige 10- måneders kalender?
10. Regnes Mars opprinnelig som vinter- eller vårmåned?

Sjokoladen
11. Hvilke selskap er det som produserer Mars- sjokoladen?
12. Hvilket år ble den først lansert?
13. Hva er Mars- baren overtrukket av?
14. Hva finnes Mars- baren også som?
15. Hvordan er det populært å servere Mars- sjokoladen i Skottland?

Guden
16. Hvem var Mars sønn av?
17. Hvilke nummer i rekka av guder var Mars, målt etter viktighet?
18. Var Bellona kona eller søsteren til Mars?
19. Hvem var elskeren hans?
20. Hva brukes symbolet til Mars også som?

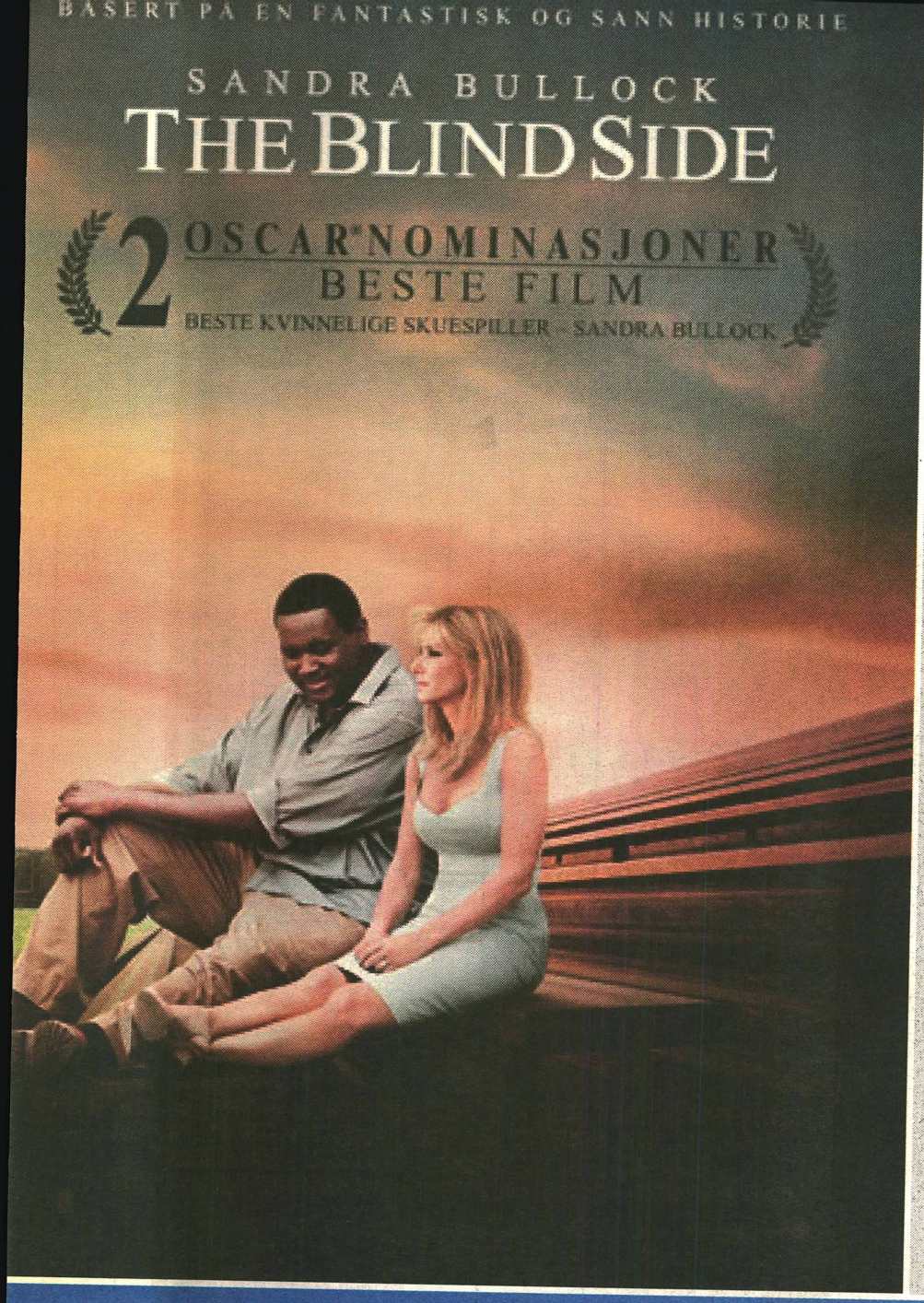

Svar
Planeten
1. Den romerske krigsguden Mars
2. På grunn av den røde fargen som kan minne om blod
3. 2
4. - 53 grader Celsius
5. Ja, i form av is

Måneden
6. Den Gregorianske kalender
7. 31
8. Den romerske krigsguden Mars
9. Den første
10. Vår

Sjokoladen
11. Mars, Incorporated
12. I 1932
13. Karamell og melkesjokolade
14. Iskrem
15. Innpakket i deig og frityrstekt

Guden
16. Juno og Jupiter
17. Nummer to etter Jupiter
18. Begge deler
19. Venus
20. Maskulint kjønnssymbol

Cappelens upopulære skrifter

3 FOR 2

VI SPANDERER DEN RIMELIGSTE

STARTER 17. MARS

HOS

AKADEMISK KVARTER
BOKHANDEL

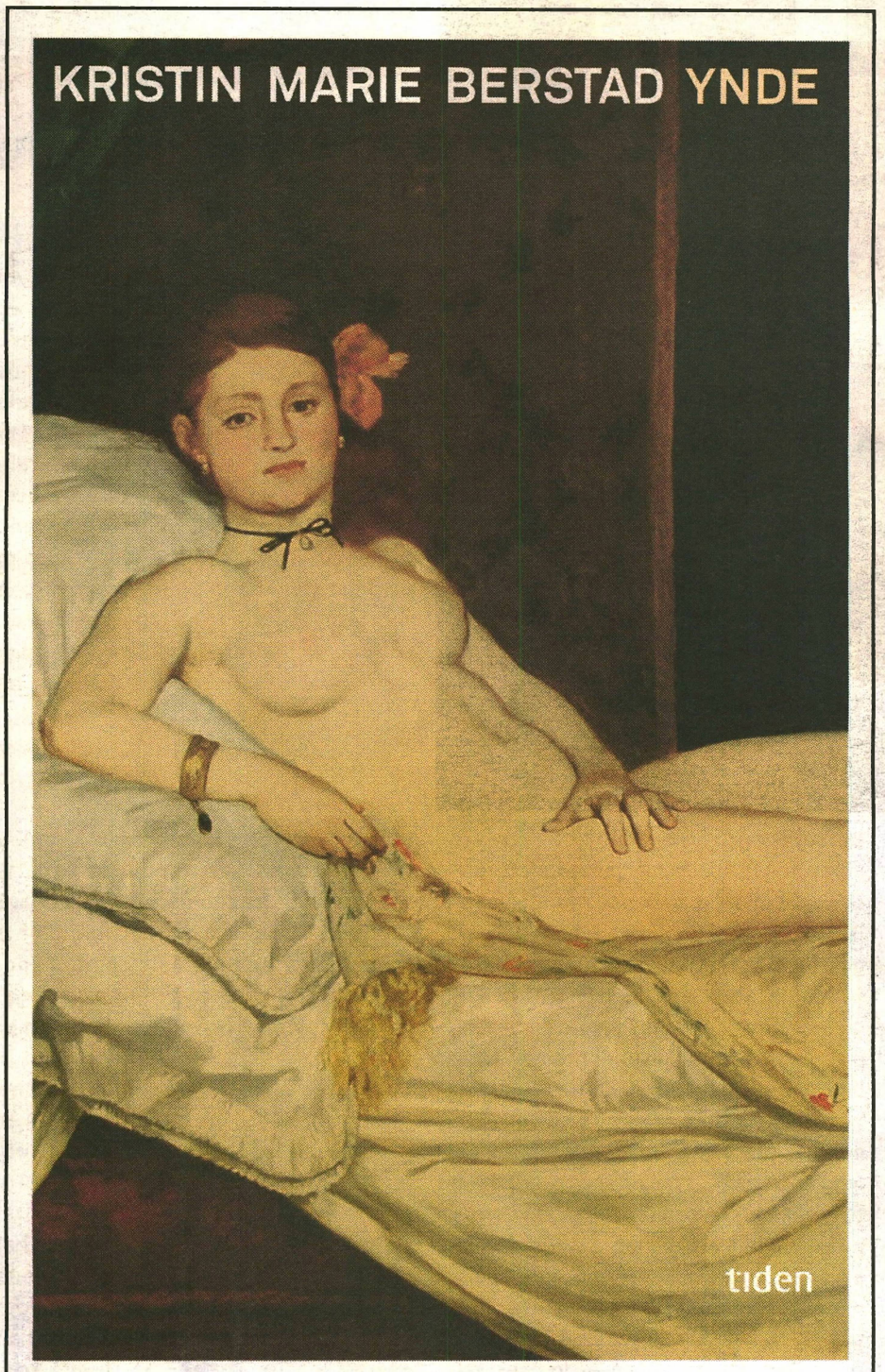
Blott til lyst

BOK

YNDE
Kristin Marie Berstad
Tiden norsk forlag

TEKST: STEWART HÅSETH
FOTO: PRESSE

Ynde, av Kristin Marie Berstad, er en bok som vil splitte leserne i to leire. Enten vil du bli sjokkert og forferdet over innholdet, eller du vil elske den frivole og vågale stilen til Berstad. Vi møter her Maria, som er gift med Stig, og som er profesjonell danser. Foruten katten Miss har de bare hverandre.

Seksuell fråtsing

For dem som ikke skjønner hva jeg mener, er det her snakk om inngående detaljer om hvordan hovedpersonen Maria nyter å ha sex med sin mann – uten at en eneste detalj blir utelatt. Likevel er det ikke snakk om ren erotikk av typen du finner på Narvesen. Språket til forfatteren er svært presist, og man merker at erotikken er et redskap Berstad benytter for å få frem en karakteristikk av de ulike personene i boken – enten gjennom direkte handling, eller at Maria forestiller seg hvordan mennesker i hennes omgangskrets har sex.

Gjennomgangstemaet er en danseoppsetning hennes ensemble skal sette opp, og vi følger med i forberedelsene til denne. Som en del av de nevnte forberedelsene kommer det innleide dansere til truppen, og det er her hoveddramaet utvikler seg. Stykket truppen skal sette opp er Shakespeares *Romeo og Julie*, og mens de øver skjer det en parallellhandling som ligner det klassiske dramaet.

Hovedpersonens egotripp

Det som skiller denne romanen fra andre romaner jeg har lest i det siste, er alle de negative trekkene til Maria. Hun er bortskjemt og egoistisk, noe denne setningen kan være et eksempel på: «*Jeg er vakker, jeg har en unik skjønnhet. Stig vet at han har fått mer enn han kunne regne med.*»

Berstad benytter en matrise med gjennomgangstemaer, slik at de fletter seg inn i hverandre og danner sine egne verdener utenom den Maria befinner seg i. Et av disse temaene er artisten Madonna, som dukker opp på de mest underligste steder. Når vi så ser på dette aner vi konturene av Maria som et speilbilde av den nevnte artisten idet hun blir både madonna og hore for oss lesere. Forfatteren bygger opp karakteren til Maria gjennom hele boken, hvorpå hun så river den ned igjen. Dette skjer gang på gang, og skaper en dynamikk i romanen. På den ene siden får vi inntrykk av Maria som «superkvinnen» som greier alt, og som får alt som hun vil. På den andre siden viser Maria en forakt for alle de rundt henne som ikke er i stand til å nå opp til hennes nivå. Dette er tydelig i eksemplet ovenfor, men hun lar ingen slippe unna med sine giftige bemerkninger – det vil si bortsett fra én.

Antonio er en danser som går sine egne veier, og selv om forfatteren skildrer mange detaljer som er mindre flatterende for ham er likevel ikke Maria i stand til å se dem. Derfor blir han den eneste som hun ikke greier å si noe negativt om. Kanskje er det fordi han har fått et grep om henne, som hun ikke er i stand til å fatte eller komme ut av. Samtidig virker det ikke som hun vil ut av det.

De litterære grep

Språklig er denne boken en skikkelig høydare. Den har et svært livlig og intelligent språk som gjør at jeg gleder meg til å lese flere bøker av samme forfatter. Det mest brukte språkredskapet er å konstruere korte setninger, noe som er med å drive fortellingen hurtig fremover. Dette gripes også leseren av, og man føler boken er for kort når lesestunden er over. Selv om boken har ca 160 sider, noe som er kort for en roman, er det på ingen måte en bok som kunne vært så mye lengre. Språket bærer preg av dagens kultur, og jeg tror vi vil få se flere forfattere som skriver på denne måten for å tekkes det kommende publikummet som er vant med kjappe, korte løsninger fra andre medier. Jeg kan trygt anbefale boken til alle som liker å benytte dagens medier, og som tåler en støyt.

Vinn komplett bokserie!

I samarbeid med Akademisk kvarter og Universitetsforlaget vil Utropia premiere bokanmeldelser med 11 bøker fra Hva er-serien…sykt bra tiltak da, hjerte.

Bli frivillig i Utropia NÅ!

Utropia

AKADEMISK KVARTER
www.ak.uit.no

Almost Metallica

CONCERT

METALLICATZ
Driv, Haakonscene
Thursday 11th March

TEKST: SERGIO REJADO ALBAINA
FOTO: RYAN JOHNSON

Who said that there metal scene in Tromso is dead? If so, you were not in the concert of Metallicatz the 11th in Driv. All the metal lovers of the city congregated for the occasion of enjoying the music of one of the most famous metal bands ever, played by some acolytes that made a true competence to the masters. You only needed to close you eyes, feel the earthshaking sound of the distorted guitars and the double-bombed drums, and you could fly back to the glory times of the legendary band. Hard, heavy, strong, and fast, and with the same show and attitude as the true Metallica, this cover band gave a performance that can be described only with one word: awesome. The best opportunity of the semester for head-banging until your neck started to scream in pain.

Maybe the band was not technically perfect. Of course they were not Metallica. But usually the cover bands finish giving poor performances, in which the fidelity to the original is not as good as the audience would desire. Because the audience wants to hear the mythical songs, played as similar as possible to the ones they have heard a thousand times in their discs, but live. And this was exactly the case of Metallicatz: a high fidelity performance of all the best-known songs of their referenced band. More than two hours of the best thrash metal played with a diabolic speed that left the audience absolutely exhausted of jumping, singing and head-banging, and probably more than one injured neck.

MUSIKK

BURZUM (2010)
Belus
Beylobog Productions/Tuba Records

TEKST: STEWART HÅSETH
FOTO: PRESSE

Mye kan sies om Varg Vikernes, men denne gangen skal vi konsentrere oss om musikken. I disse dager er han med sitt alter ego Burzum ute med albumet *Belus*.

Albumet består av 8 kutt, hvor av det første og siste er instrumentalt. Rent lydmessig har ikke Burzum endret seg mye siden den forrige gitarbaserte platen *Hvis lyset tar oss* kom ut i 1994. Dette er nok mye takket være Eirik "Pytten" Hundvin fra Grieghallen lydstudio, som er produsent for alle produksjonene til Burzum. Likevel bør man ikke falle i den fellen å tro at man likeså godt kunne kjøpt hans eldre plater. Utviklingen er der, og de 16 årene siden forrige plate har nok gjort Burzum mer reflektert og bevisst på hvor han ønsker å gå med musikken sin. Vi anklager vel ikke AC/DC eller Dumdum Boys for at de lager musikk som ligner på det de lagde før?

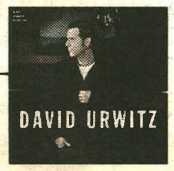
Den største forskjellen finner vi i Vikernes' tekster. Forfatteren Håvard Rem sammenligner Vikernes med Hamsun. Begge er også svært stramme i sin poetiske komposisjon, og trekker linjer i sine tekster som gjør at leseren til stadighet kan finne perspektiv i tekstene deres. Der stopper dog også likheten.

Burzum har en høy stjerne i det internasjonale musikkmiljøet, en stjerne som bare vil skinne sterkere med denne nye utgivelsen. Hans spillestil er som sagt lik hans tidligere gitarbaserte musikk, men nettopp det at han velger å holde på sin minimalistiske stil gir mer kredibilitet enn jeg vil gi andre sort metall- band, som kun er opptatt av å hele tiden finne opp kruttet på nytt. Av mine personlige favoritter er «Glemselens elv» og «Sverddans». Selv om førstnevnte er det lengste kuttet, har det også en suggerende flyt som trekker meg som lytter inn i verket på en måte få andre komposisjoner greier å gjøre. Sverddans er mer tradisjonell black metal, samtidig som Burzum greier å tilføre genren en helt ny driv som vi ikke har hørt siden 90-tallet. Musikken er fornyet, selv om det ligner på det Burzum spilte for 16 år siden. Hemmeligheten ligger nok mer i det at istedenfor å prøve å skape noe helt nytt, går Burzum inn for å vitalisere og utvikle det som er den rene sort metall- stilen. *Belus* vil være albumet som på ny stadfester hvem som er sort metallens ubestridte hersker.

MUSIKK

DAVID URWITZ
David Urwitz
Alvy Singer Records

TEKST: STEWART HÅSETH
FOTO: PRESSE

David Urwitz er en Göteborgsartist som disse dager turnerer i Norge. Dessverre kommer han ikke lengre nord enn Bodø, men i forbindelse med denne turneen har selskapet hans skrapt sammen en cd med highlights fra hans tre første album (samt et spor fra hans EP), og det er denne cd- en vi har fått i hende.

Lydbildet er nok kjent for alle som hører litt på svensk musikk. Her får vi en solid dose som ligner Häkan Hellström og Joakim Thäström, uten at han går i fella å ligne de så mye at han mister særpreg. Man kan heller si at han har tatt det beste fra alle disse artistene, og skapt noe som er bedre enn det disse kan lage. Det er flere ganger han overrasker, og jeg ser på Urwitz som en verdig arvtaker av de førnevntes musikkarv.

Sangene er både melankolske og rocka, uten at de mister sin friskhet og vitalitet. Spesielt *Oj, oj* fra ep- en med samme navn spruter av spilleglede. Derfor er det godt å vite at han i tillegg til å ha samlet sine beste sanger fra sine tre første plater, når nye høyder med albumet *Så långt det är möjligt*, som kom i fjor høst.

Produsenten på denne plata, Charlie Storm, har tidligere jobbet med blant andre Roxette og Per Vestaby. Dette merkes i den presise og gode kontrollen produsenten har på alle låtene. *David Urwitz* må sees på som et obligatorisk innkjøp for all som liker de førenevnte artister.

MUSIKK

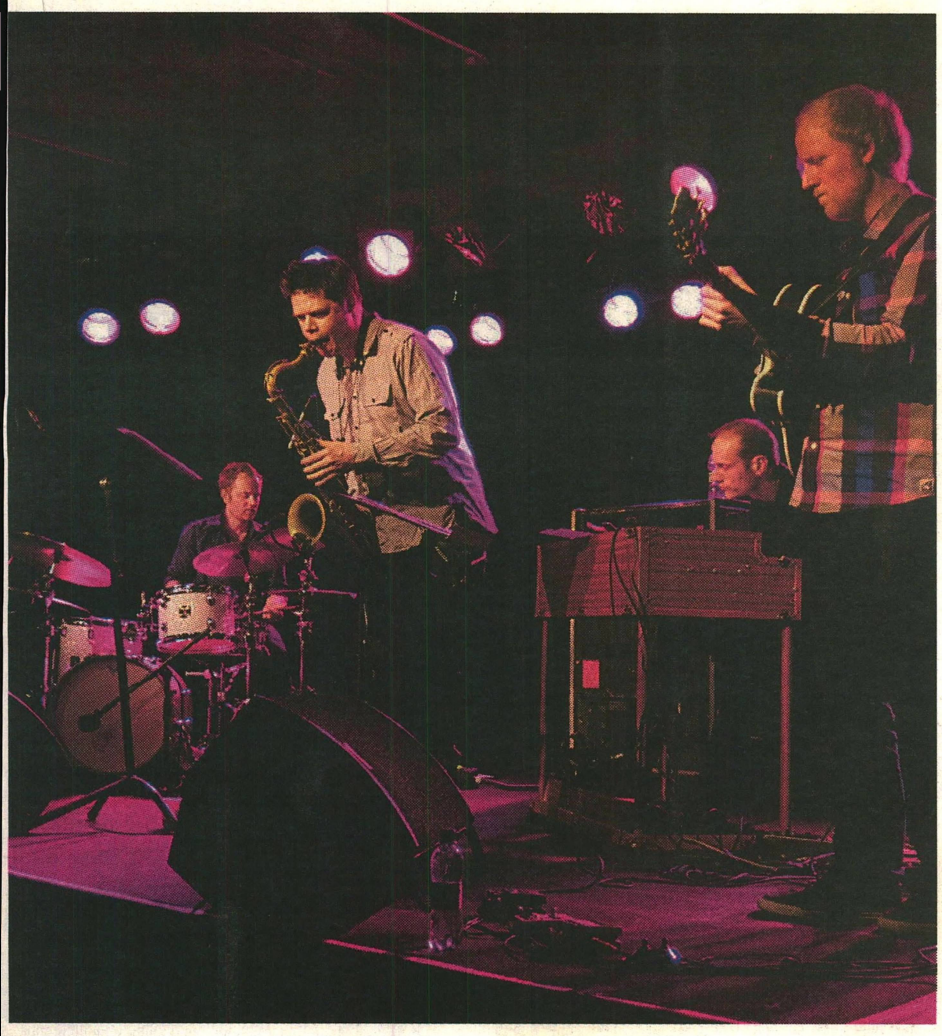
FNS
FNS
Miasmah recording 2010

TEKST: FRANCOIS CLÈON
FOTO: PRESSE

This norwegian project, lead by Fredrik Ness Sevendal, apparently took a lot of time to come into the form of an actual album: Five tracks were recorded between 2004 and 2005, and the 6th and last one in 2009. So we have six quite long tracks (three of them are over nine minutes), only two with vocal parts. Don't expect catchy melodies, hooky chorus, punchy vocal lines or even fancy instrumentation; FNS plays ambient, hypnotic, experimental, dark, slow music, washed clean of useless technicality.

The album starts with some acoustic guitars delivering a slow rhythm and arpeggios, enveloped by electronic sounds, immediately setting a dark and oppressive atmosphere. Things start to get really creepy with the second track, «Sappelur», a piece of ambient sounds which give me the picture of an apocalyptic landscape, a field of ruins and smoke remaining from a nuclear blast. Hopefully (at least for your mood), the acoustic melody of the third track, «Wooden Leg», draws aside the dark clouds to bring a more melancholic fe-

More standard jazz

CONCERT

SOLID! WITH SEAMUS BLAKE
Kulturhuset
Tuesday 9th March

TEKST: SERGIO REJADO ALBAINA
FOTO: LINNEA NORDSTRÖM

The Jazz Club offered the most expected transatlantic collaboration of the semester last Tuesday at Kulturhuset. From New York came the recognized saxophonist Seamus Blake, known mainly for his participation in the band of John Scofield, the legendary jazz guitarist.

The stranger played along with the Norwegian trio Solid!, composed by a pianist, a guitarist and a drummer. The four skilled musicians gave a very good performance, with a perfect and immaculate interpretation, but lack of feeling. It was just another standard, boppy concert in which the speed and the harmonic skills of the musicians seemed to be more important than the expressivity and the communication with the audience, not contributing with anything new neither trying to explore new frontiers and sonorities of their sound. Exactly the same as most jazz shows all around the world; ideal for sitting down with some friends enjoying some high quality music while taking a drink, but not one of those concerts that will remain in your memories.

However, it was an excellent opportunity for listening to music directly imported from the other shore of the Atlantic, a situation that is quite unusual in this city, in which we can scarcely enjoy international collaborations. Nevertheless, one of the musicians deserves a special mention: the drummer. Probably the best one of the three, he really managed to catch the attention of the audience all through the concert, a very rare thing when speaking about percussionists.

eling while supporting a contemplative female voice. «I Think She's Asleep» follows this path with its aerial grey picture, then «Dream» make its listeners fall into an aerial spiral of guitar and voice echoes.

The album concludes with the longest track, where the sad guitar is little by little crushed by an oppressive loud sound, with darkness invading the musical spectrum again. For sure, the music of FNS will sound repetitive; maybe boring to most of its listeners, but contemplative people may discover a nice piece of soul.

MUSIKK

CHILDREN AND CORPSE PLAYING IN THE STREETS
Honey, I'm home!
Children and Corpses records, 2010

TEKST: FRANCOIS CLÈON
FOTO: PRESSE

One day, two Norwegian girls meet in a shop. They are called Marit Harnes and Inga-Lill Farstad. They share the same taste for music and decide to combine their ideas. This is how Children and Corpse Playing in the Streets was born. Their self-produced debut album, *Honey, I'm Home!*, was recorded with the help of some musician friends.

During the first listening, the album sounds like a strange mixture of indie rock, pop and folk music with a touch of electronic experimentation. Acoustic or electric guitars, piano, organ, mandolin, drums, cheap keyboard, some electronic sounds and even an accordion meet each other in a sweet and crazy ballet lead by two wonderfully clear voices depicting their emotions, giving birth to an improbable equilibrium of aerial, colored and sometimes melancholic atmospheres (examples: «New Bike», «Oh.. You Are Too Slow», the beautiful meeting between the piano and the acoustic guitar on «Boil-In-Bag»), some catchy (and funny) melodies or rhythms («Let´s Dance But Feel Me Up and Die», «Until the End», «The Greatest Thrill») and even darker ambiances (the creepy sound effects on «Come Home», the quite heavy guitars of «Just Like Miami Vice»).

The lyrics seem quite weird (since I don't have a booklet or am fluent in english), sometimes sad, looking or longing for something or someone, and fit perfectly with the bizarre musical decorum. All in all an encouraging debut-album.

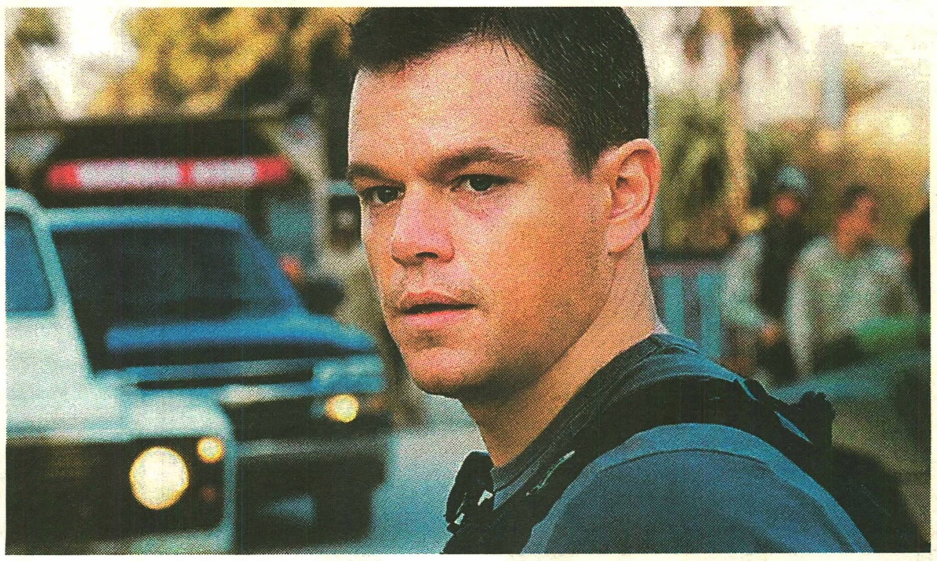
Påskekrimmen kjøper du hos Akademisk Kvarter ...

når livet blir for stort eller for lite...
DEN NORSKE KIRKE
STUDENTpresten
I TROMSØ
91342023 / 77644097
tor.stranda@adm.uit.no
http://uit.no/studtjenester/957

FILM

GREEN ZONE
Directed by: Paul Greengrass
Starring: Matt Damon, Jason Isaacs, Brendan Gleeson
Nationality: USA/France/Spain/UK 2010

TEKST: PRZEMYSLAW JASINSKI
FOTO: PRESS

Green Zone takes the viewer to an occupied Iraq just after the main intervention of the U.S Army, where a warrant officer Roy Miller (Matt Damon) is given the mission to search for Weapons of Mass Destruction.

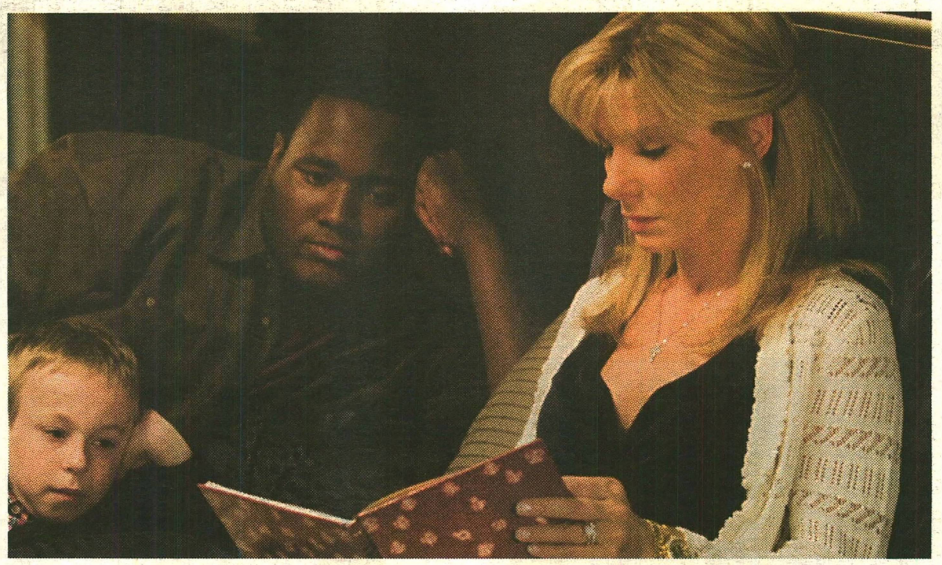
Green Zone is a proper action movie. Basically a "Bourne" without all of this exaggerated superhero-kills-all nonsense: so do not expect Matt Damon's character to kill anyone that easily this time. While the characters may struggle from time to time, the whole action proceeds smoothly throughout the movie with an increasing suspense just like it should be. Still, there are some far fetched coincidences driving the plot. Although this is forgivable in an action movie, some people might complain given the factual background regarding the war in Iraq. The same people might also complain about the "inspired by" note referring to Chandrasekaran's book *Imperial Life in the Emerald City* which seems slightly out of place in a film produced purely for entertainment. All in all, do not expect any profound political commentary, it *is* sheer entertainment.

The pseudo documentary camera *shake'n'zoom* style is quite simply too annoying and overused not to mention it. It neither makes the movie significantly more plausible nor does it really add much to the already abundant tension. It only makes your head ache a bit and it also makes you tired of the effect during the culminating scenes where it is most needed.

FILM

THE BLIND SIDE
Directed by: John Lee Hancock
Starring: Sandra Bullock, Quinton Aaron, Tim McGraw
Nationality: USA 2010

TEKST: PRZEMYSLAW JASINSKI
FOTO: PRESS

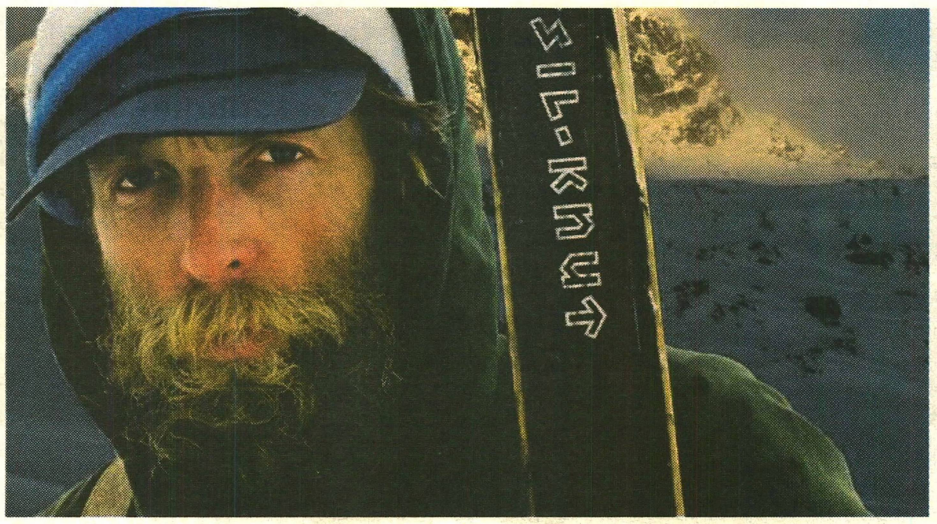
The Blind Side is based on a true story of a homeless african american teenager who becomes a football player with the help of a well off white family. It is supposed to be a drama. However, the movie is fraught with so much good vibrations that I cannot resist but to call it very good educational family entertainment, yet definitely not a drama on its own. It feels more like watching Disney Channel than anything else, but in the good sense, so to speak. We have got tons of comic relief spiced up with a touch of violence used wisely to the films advantage, we do have a proper tension build-up as well as clearly defined characters and finally: probably the most charming Sandra Bullock you`ve ever seen.

Although the movie indeed is in another league when compared to many American productions for naive teens, movies based on the very same «hard work» ethos and «from zero to hero» theme, The Blind Side still is a little bit too «American» for a tainted european taste. Everything is just too clear cut, everything is black and white. There simply is no room for interpretation, which is just laid out there for you on a plate like a tasty fast food meal ready to digest. Children will love it, moms and dads won`t mind it, connoisseurs won`t touch it twice.

FILM

SNØHULEMANNEN
Regi: Fridtjof Kjæreng
Med: Sverre Nøkling
Nasjonalitet: Norge 2010

TEKST: LINNEA NORDSTRÖM
FOTO: PRESS

Snøhullemannen är en dokumentärfilm som handlar om Sverre Nøkling, den så kallade «snöhulemannen», som har levt ett utomhusliv i 30. Han lever som en nomad i de norska fjällen, var han tar sig från plats till plats på skidor och övernattar i små hyddor av snö.

Snøhulemannen är en mycket egenartad person som har valt att gå mot strömmen och bege sig ut i naturen för att leva ett helt fritt och självständigt liv. Sverre Nøkling är trots allt ingen sann eremit, han lever inte heller helt avskiljt från andra människor. Bland annat uppskattar han att lyssna lite på radio i sin hydda om kvällarna och han besöker allmänna duschar för att tvätta håret och vaska kläderna.

Filmen är vacker och fint gjord, men det är lite av en besvikelse att snøhulemannen aldrig försöker förklara varför han bor på det sättet som han gör. Man får också en känsla av att han lever på mat och produkter som han hittar, istället för att leva som ett naturbarn och endast klara sig med egna medel.

Trots det är filmen mycket positiv, då Sverre Nøkling uppenbart är nöjd med sitt enkla liv och sjunger glada sånger i sin ensamhet. Han funderar inte på att flytta tillbaka till den bekväma civilisationen, trots att han ärvde en lägenhet efter sin moder.

Om man själv vill uppleva hur det är att övernatta i en snöhydda långt upp i fjällen är det också möjligt. Sverre har lagt upp sin hydda på www.finn.no för en hyra på 1 krona i veckan. Inget rinnande vatten inomhus, men det är bara att stoppa lite snö i en panna och koka kaffe. I fjällen får man lära sig uppskatta livets små nöjen.

5 ÖVERLEVNADS FILMER

- Grizzly Man
- Off the Grid: Life On The Mesa
- The Fort Fisher Hermit
- Alone in the Wilderness
- Into the Wild

AB VIA

Hørt i Cafe Bodega:
Velferdsansvarlig i Studentrådet (VFA): Den internasjonale kvinnedagen, e det nokka nytt det, eller?
Leder i LAG Tromsø (LAG): Neida, den første ble feiret i 1911
VFA: Næh, tulle du?! Katti e mannedagen da?
LAG: De andre 364 dagene i året
VFA: Nei, ikke no lenger… No e det vel heller motsatt.
Flaut!

Hørt på desken:
Nyhetsredaktør: Shit, dette er krise. Jeg har glemt passordet til maskinen min!
Ansv. Red: Hm…
Litt senere:
Nyhetsred: Jeg visste det ville skje.

91, men fortsatt like sprek

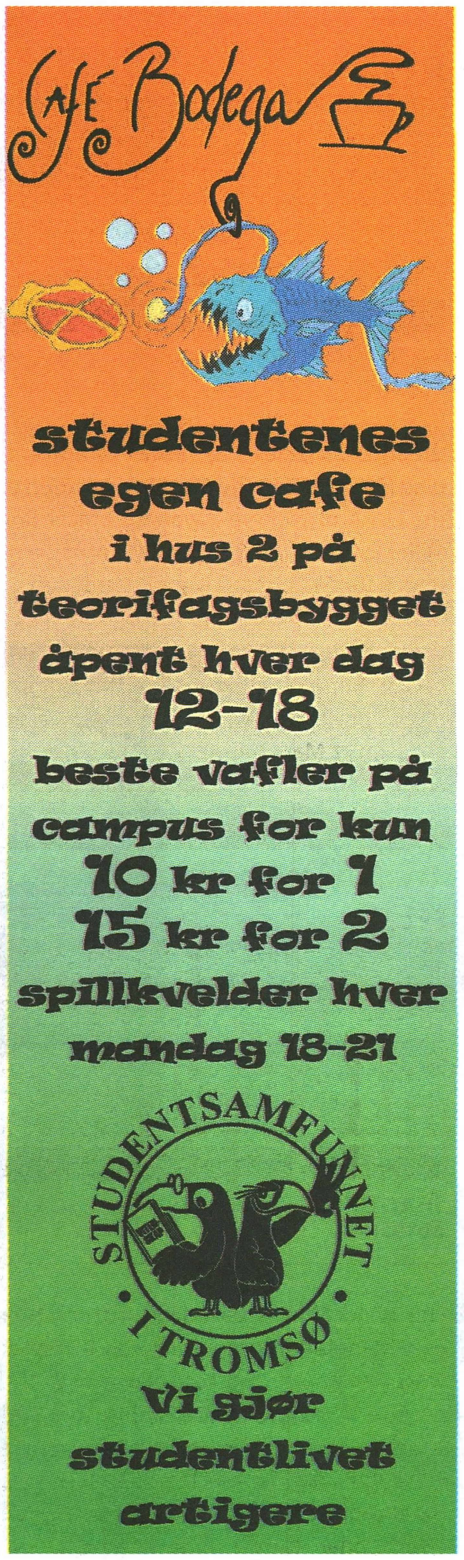
I 2013 var Marit Bottolfsen den første kvinnen som fullførte flygerutdanninga ved UiT. Utropia er så heldige å få være med henne på jobb denne dagen, hvor hun flyr strekningen Tromsø- Phuket for sin arbeidsgiver Thai*chiki!* Airways. På vei ombord i den knallgule Airbus 380- en, som frakter solhungrige tromsøværinger til Sørthailands turistmagnet, er Marit er i sitt vanlige ess, og mimrer tilbake til tida før hun tok utdanninga si;

- Ja, i de dager var det ikke så vanlig at damer hadde fulltidsjobb, vet du. Jeg måtte jo være hjemme å passe unga. Ved siden av jobba jeg kvelder i kassa på Rema 1000, en *dagligvarebutikk,* som vi kalte det den gangen. Men etter at unga ble litt større frista det veldig med utdannelse. Og det var ingenting jeg kunne tenke meg mer enn flygerutdannelsen. Etter en litt dårlig start da Marit glemte å lukke ei dør før take- off, prøver vi igjen.

- Ja, sånn er det når en kommer litt opp i åra. En glemmer litt her og der. Men jeg elsker å være i lufta, og gir meg ikke før det øyeblikket jeg faller død om!

LIVET PÅ CAMPUS, AV INGEBORG HENRIKSEN

THE UTROSCOPE 2. MARS - 16. MARS

Utroskopet: Uncle Tarot Illustrasjoner: Marie S. Johansson.

Pisces 18 February – 20 March
It's time you started eating better: if we are what we eat, you're fast, cheap and easy.

Aries 20 March – 20 April
You go mental every time he leaves for work, he never seems to know when to stop, you never know when he'll return, you – my friend – are in love with a robot.

Taurus 20 April – 21 May
A lot of money is headed your way. It will narrowly miss you and go straight into the pocket of your worst enemy. (He's standing right behind you with a knife).

Gemini 21 May – 21 June
Your romantic partner has been getting a bit tired of late. Perhaps some space is needed: you don't want your hand to fall off.

Cancer 21 June – 22 July
Don't waste time making decisions. You'll screw it up whichever way you go.

Leo 22 July – 23 August
This week you will discover that your father was a Jedi. You will then befriend a princess, a smuggler, two droids and an army of small bears. Together you will bring down an entire empire. Try and find some time to pamper yourself in all this.

Virgo 23 August – 23 September
This week you should avoid Pisces, Aries, Taurus, Geminis, Cancers, Leos, Libras, Scorpios, Sagittarius, Capricorns and Aquarius. Oh and other Virgos.

Libra 23 September – 23 October
You've been begging the universe for an answer recently, and here it is: LOSE WEIGHT.

Scorpio 23 October – 22 November
You know that person you hate? Yeah well, he hates you too.

Sagittarius 22 November – 22 December
Mars, the Red Planet, is annoyed that you have been eating Japps. Favouring cheap imitation will only get you into trouble.

Capricorn 22 December – 20 January
Having a bad day? It's going to get worse.

Aquarius 20 January – 18 February
You've needed a friend to talk to recently, but most of your chums can't contain their indifference. You could try talking to a brick wall but, unfortunately, houses are made out of wood in Tromsø.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG 17. MARS

Innblikk: Gaza
Hele uka er viet Tromsøs vennskapsby Gaza. Programmet finner du på www.tromso-gaza.no.
Overalt i Tromsø by, 15. mars- 21. mars

Slippfest Utropia
Vi diskuterer avis, deretter drikker vi øl. Både nye og gamle utropister er velkomne.
Driv- 4. etasje, 20.00

Tromsø Filmklubb viser Battle Royale
Tenåringsmassakkrering på Japansk i filmklubben denne kvelden.
Verdensteateret, 19.00

ROM
Teaterforestilling i forbindelse med *Innblikk: Gaza.*
Kulta Blackbox, 19.00- 20.00

Live DJ Juke box
Du kan få bestemme musikken selv, hvis du slenger på en 50- øring eller mer.
Driv- Cafèen, dørene åpner 20.00

TORSDAG 18. MARS

Internasjonalt Seminar: Er islam forenlig med vestlige verdier?
Svaret får du her. Eller i hvert fall diskusjonen.
Kulturhuset- Salongen, 20.00- 22.00

Dobbelkonsert med Howl og Grand Island
Dette høres ut som en av filmtitlene til Miyazaki, men er altså to band som spiller samme kveld på Driv. Derav dobbelkonsert, altså en dobbel konsert. To konserter etter hverandre, først en, så en til.
Driv- Haakonscene, dørene åpner 21.00

FREDAG 19. MARS

Tromsø Kammerorkester: 3 D - tre dimensjoner
Skal alt være 3D nå `a? Til og med så tradisjonelle ting som en kammerorkesterkonsert. Alt var enklere i gamle dager, sier nå jeg.
Verdensteateret, 19.30

Utstillingsåpning! Terje Nicolaisen og Cathrine Dahl & Ørjan Aas
De to utstillingene er titulert henholdsvis *No More Elite* og *Cancerblob.*
Tromsø Kunstforening, 20.00

Wacken Metal Battle
Ikke den ordentlige da, som naturlig nok finner sted i Wacken. Dette er «delfinale nord». Vinner av den nasjonale finalen får spille på selveste Wacken i år. *Rock on!* lizzm.
Driv- Haakonscene, dørene åpner 21.00

LØRDAG 20. MARS

Lørdagsuniversiteet: Lys i husan - sant eller usant?
Hva dette foredraget er om er ikke godt å vite.
Driv- Vørterscene, dørene åpner 13.00

Vidar Johnsen og Peter Nordberg
Vampvokalist pluss en svenske spiller opp til dans.
Driv - Haakonscene, dørene åpner 22.00

Lørdagsdisko
Det blir disko også denne lørdagen!
Driv- Haakonscene, dørene åpner 23.00

Joddski releasekonsert
Joddski er bra, norsk rap, sier de som påstår de vet sånt.
Storsalen, Radisson Blu Hotel, 21.00

Absolutt Opera
Live opera (for en gangs skyld, ikke for å klage over operakino- tilbudet til Cinemateket) i Tromsø.
Kulturhuset, 19.30

ONSDAG 24. MARS

Pokerturnering- tredje del
Husk å ta med pokerfjeset.
Driv- Vørterscene, dørene åpner 16.00

Studentquiz
Husk å lese Se og Hør før quizen, det blir mye spørsmål derfra.
Cafèen, dørene åpner 19.00

TORSDAG 25. MARS

Tromsø Kammerorkester og Det Norske Solistkor presenterer Mozarts Requiem!
Nydelig. Nydelig. Og dystert. Det er vi helt sikre på at det blir.
Domkirken , torsdag og fredag 19.30

FREDAG 26. MARS

DJ Fruktfat - Ikke bare et pent ansikt!
Han skal puttes inn i et bur og fores med nøtter. Det blir sikkert gøy.
Bastard bar, fredag og lørdag 23.00- 03.00

LØRDAG 27. MARS

Hamlet
Opera, denne gang i på kinolerrettet, som vi er vant til å se opera her i Tromsø. Kom tidlig, det blir fort fullt.
Verdensteateret, 18.00